

૨૫૨૫

ગુલશને બેઠાદ

૭૬

શીરીં ફરહાદ.

તખ્તએ નાટક.

ખુસરૂ... .. પીસરે હોરમુઝ, શાહે ઈરાન, શોહરે શીરીં.
શરવૈયા..... પીસરે ખુસરવે પરવેઝશાહ, આશકે ફાસકે
શીરીં.

..... બેગમે ખુસરૂ પરવેઝ, માદરે શરવૈયા.

શાપુર... .. વઝીરે આઝમ ખુસરવે પરવેઝકા.
શીરીં... .. વાલીએ અરમનો ઈરાન દુખતરે હાઈશાહ.
ફરહાદ કોહકમ. બાશદિએ માચીન, આશકે સાદકે શીરીં.
સોદાગર..... તસવીરે શીરીં બાનેવાલા.

ઉરકિઆદ વઝીરે, સુહેલીયાં, રામશગર, ખવાસ, સાંખાહ,
જલ્લાદ વ ચોખદાર વગેરે.

મુકામ :—

ઈરાન—અરમનો ઈરાન—માચીન.

જે નાટક સને ૧૮૬૭ કે પચ્ચીસવે કાયદે
ખીક દાખીલ રજીસ્ટર હુવા હવે,

બાબ પહેલા—પરદા પહેલા.

દરબારે ખુસરૂ.

(રામશર્માશ્રીકા શાહાકી તારીફમે ગાતા.)

ગજલ—રૂહ બદનમે હૈયે તપાં જુક હયે કલસે બેકલી-તર્જ.

રામશર્માશ્રી—ખુસરૂવે શાહકે બઝમકો હયેગી ફલકસે બરતરી;

જુરકે નકીબો ચોખદાર ગોયા હંયે માહો મુશ્તરી-ટે.

દાદો દેહશકી સુનકે ધુમ, દેખ વઝીરોકા હુશુમ;

રશ્કસે છીપ ગયે નુશુમ લાયે ન તામે હમ સરી-ખુ.

જો કોઈ આયા બહેરે દાદ હો ગયા બસ વોહ શાદ શાદ;

ખુશ્કભી દોહએ મુરાદ અદલને શાહકે પી હરી-ખુસરૂવે.

ફરમેઝ જતામે “બખ્શાસે” મીર સભી “ઝં”

આમે ગૌહરકો જાન છે તેગે સુખનકે જોહરી-ખુસરૂ.

(ચોખદાર આમદ ગાતા શાહાકી.)

અબીઆત.

ચોખદાર—બા અદબ ધરિતાદાહો શાહે ઝમન આતા હયે આજ;

ખુસરૂવે પરવેઝ શમએ અન્જુમન આતા હયે આજ;

ખાન્દાં વાલાહસબ નૌશીરવાં આદીલસે હયે,

હોરમઝે પરવેઝકા ચે જાનો તન આતા હયે આજ;

રસ્તમે હીમત દીલે જમશીદ ફર બા અદલો દાદ,

ઝોર ફરીફ આસ્રકા રશ્કે અમલ આતા હયે આજ;

આમદ આમદ હયે “ઝરીફ” અબ ખુસરૂવે પરવેઝકી,

ખલક પરવર દાદ ચુરતર તેગે જાન આતા હયે આજ.

(આતા ખુસરૂકે સાત શાપુર વઝીરકા દરબારમે)

ઝોર ખુસરૂકા ગાતા.)

કાહાનડા—ધુરપદ.

પાઈ રેત ખસત બાર બાર—તર્જ.

ખુસરૂ—શાહી મેરી હક્ત મુઝક મુઝક જો હયે તખ્ત મેરા;
તાજ તાજ હયે હીજાલ—શાહી.
મેરી શાન મેરી શાહી, હોવે દીલમે ખુશી;
હરદમ “ઝરીફ” ધોઆન લગાવે—શાહી.

(રામશગીરોડા દોઆ દેના શાહાકુ.)

ઝલકારી તારે ઓઢણે મેવાડોરે મલી—તર્જ.

રામરાગર—આબાદ ખુદા રખે તુને ખુસરૂ તાજદાર—ટેક.
હક્ત હયે અકલીમ તરે ઝરે હુકમ જાન;
રતમે હીમત હયે તુ મીસ્લે નૌશીરવાં—ખુસરૂ.
દોલતે દુનીઆસે રહે ખુર્રમો આબાદ;
નોકર તરે સભી રહે ખુર્રમો દીલશાદ—ખુસરૂ.
વરક કંહા હમસે બયાં હો મકે આવે શાહા;
કહેતા હયે હરદમ યેહી “ઝરીફ” દો સરા—ખુસરૂ.
(યેક સૌદાગર દરપે ખડે હુવા દેખકે ચોખદાર
ખબર દેના શાહાકુ.)

એમન—કહ્યાન.

આખ તુ હો ખુશી દીલસે—તર્જ.

ચોખદાર—સુનીયો તુમ આવે મોરે શાહ;
અર્ઝ મેરી કાન્હે કબુલ હુકમ તોરા ના હો ઉદુલ—ટેક.
હયે યેક સૌદાગર આયા દરપે ખડા “ઝરીફ” કહા;
હુકમ હયે ક્યા—સુનીયો.

ਕਾਲੀਂਗਡਾ—ਫੁਮਰੀ.

ਘਟ ਨੇ ਜਲਦੀ ਖੋ ਸੀਪਾਈ ਮਾਰਾ—ਤਰ੍ਹ.

ਪੁਸਤ—ਲੇ ਆ ਉਸਕੁ ਰੇ ਰੁਪੜ ਮਾਰੇਰੇ;

ਕੁਧਾ ਕਾਮ ਉਸਕੁ ਲੋਗਾ ਅਰ ਲਾਭੀ ਸਾਰੇਰੇ,

ਨੇਕੀਕੀ ਹੋ ਯਾਦਗਾਰੀਰੇ—ਲੇਆ.

(ਲਾਨਾ ਘੋਅਦਾਰ ਸੋਦਾਗਰਕੋ ਘੋਰ ਕਢੇਨਾ ਪੁਸਤਕਾ.)

ਕੰਢਿਆਨ—ਗਯਲ.

ਤਕੜਾ ਹੋਨਾ ਹੁਏ ਐਸ਼ਾਨੀ—ਤਰ੍ਹ.

ਪੁਸਤ—ਕੋਨ ਹੁਏ ਕੀਸ ਲੀਏ ਆਧਾ ਤੁ ਅਨਾ ਨਾਮ ਤੇਰਾ;

ਨਯੁ ਕੁਧਾ ਲਾਧਾ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਹੁਏ ਕੁਧਾ ਕਾਮ ਤੇਰਾ—ਰੇਖ.

ਨੇਕੇ ਮਕਸੂਦ ਤੇਰੇ ਦੀਲਕੇ ਹੁਏ ਕਢੇਰੇ ਮੁਯਸੇ;

ਫੁੰਗਾ ਮੰਘੇ ਨੇ ਤੁ ਕਢੇਗਾ ਵਢੀ ਧੰਨਿਆਮ ਤੇਰਾ—

ਅਘੋਕੇ ਸਾਫੀਸੇ ਨ ਗਯਲਾ ਹੋ ਅਦੀਲ ਸਾਦ ਭੀ;

ਨੇਕ ਹੋ ਅਧੇਗਾ ਆਗਾਭ ਵੋ ਅਨਨਮ ਤੇਰਾ—ਕੋਨ.

(ਸੋਦਾਗਰਕਾ ਸ਼ੀਰੀਕੀ ਧਾਰੀਕੁਮੇ ਗਾਨਾ.)

ਸ਼ੀਨੋਟੀ—ਫੁਮਰੀ.

ਸੁਨ ਕਸਰਾਕ ਮੀਲਾ ਖੋ ਧੁਨੀ ਪੀਆਰੇ—ਤਰ੍ਹ.

ਸੋਦਾਗਰ—ਸੁਨੀਐ ਸਾਹਾ ਕੀਰਸਾ ਮੇਰੇ ਅਵਧਾਲਕਾ—ਸੁਨੀਐ.

ਸੋਦਾਗਰ ਫੁੰ ਮੁਥਕ ਮੁਲਕਮੇ;

ਕਰਤਾ ਫੁੰ ਅਪਾਰੇ ਹਰਧੇਕ ਮਾਲਕਾ—ਸੁਨੀਐ.

ਸਾਹਾਭਾਦੀ ਧੇਕ ਨਾਮ ਹੁਏ ਸ਼ੀਰੀ;

ਹੋ ਨਢੀ ਸਕਤਾ ਅਧਾਂ ਹੁਰਨ ਘੋਰ ਅਮਾਲਕਾ—ਸੁਨੀਐ.

ਅਸ਼ਮੇ ਕੁਲਕਲੀ ਦੇਐ ਨ ਹੋਗੀ;

ਹੁਰ ਪਐਕਰ ਅਸ਼ਮੇ ਹਰਧੇਕ ਦੀਦਾ ਹੁਏ ਅਮਾਲਕਾ—ਸੁਨੀਐ.

ਦੇਖਓ ਤਸਵੀਰ ਖਿਯੁਦ ਹੋਗੇ;
 ਅਰਲਾਕਾ ਹੋ ਕ੍ਯਾ ਅਧਾਂ ਅਧਾਂਸੇ ਨਯੋ ਨੇਹਾਲਾਕਾ—ਸੁਨੀਯੋ.
 ਫਰਿਸ਼ ਕ੍ਯਾ ਅਲਓ ਇਯੋ ਅਮੀਨਪਰ;
 ਸਾਂਨੀ ਨਹੀ ਹਯੋ “ਅਰੀਕੁ” ਉਸ ਪਰੀ ਅਮੀਨਾਲਾਕਾ—ਸੁਨੀਯੋ
 (ਯੁਸਫ਼ਕਾ ਸ਼ੀਰੀਪਰ ਆਸ਼ਕ ਹੋਓ ਗਾਨਾ.)

ਕਹਿਯਾਨ—ਲਾਂਬਨੀ.

ਅਯੇ ਸ਼ਹੀਦੀਨ ਪੀਆਰੇ ਅਰਲਾਕ—ਤਰ੍ਹਾਂ.
 ਯੁਸਫ਼—ਆਤ ਮੇਰੀ ਸੁਨ ਅਯੇ ਸੈਦਾਗਰ ਤਸਵੀਰ ਯੇ ਮਾਹਪਯੋਕਾਕੀ
 ਮੁਯੁਦੁ ਅਤਾ ਮੰਘੇ ਦੇਖੁ ਅਰਮਸੇ ਅਧਾਂ ਹਯੇ ਕੁਦਰਤ ਖਾਦਰਕੀ
 ਤਰ੍ਹਲੀਯੋ ਇਸਾਰੇ ਸੇਨਮੇ ਹਯੋ ਯਾ ਹਯੇ ਸਮੇਸੇ ਮੁਨਘਰਕੀ
 ਮੁਯੁਦੁ ਅਤਾ ਤਸਵੀਰ ਵਾਂ ਯੋਆਂ ਮੁਯੁਦੁ ਅਤਾ ਤੁ ਅਫੇਰੇਖੁਦਾ
 ਮੁਯੁਦੁ ਅਤਾ ਤੁ ਅਫੇਰੇ ਖੁਦਾ ਮੰਘੇ ਦੇਖੁ ਨਾਯੋ ਅਧਾ,
 ਮੰਘੇ ਦੇਖੁ ਨਾਯੋ ਅਧਾ ਕੜੇ ਨਨੋ ਦੀਲ ਉਪੇ ਸ਼ੀਦਾ,
 ਕੜੇ ਨਨੋ ਦੀਲ ਉਪੇ ਸ਼ੀਦਾ “ਅਰੀਕੁਆਰ” ਹਯੇ ਸੁਯੋਮਸਾ
 ਨਲਦੀਸੇ ਅਤਾਦੇ ਮੁਯੋਹ,
 ਦੁੱਗਾ ਮੁਯੋਹ ਫਿਅਮ ਸੈਦਾਗਰ ਆਲੀਸ਼ ਹੋ ਅਰਕੀ—
 ਆਤ.

(ਤਸਵੀਰ ਦੀਆਂਓ ਗਾਨਾ ਸੈਦਾਗਰਕਾ.)

ਕਹਿਯਾਨ—ਸੁਰਕਾਗ.

ਉਸ਼ੀ ਤੇਰੀ ਦੀਨ ਫੁਨੀਮ ਨਾਹੀ ਸਨਦ ਮੇਰੀ—ਤਰ੍ਹਾਂ.
 ਸੈਦਾਗਰ—ਸ਼ਾਹ ਮਾਰੇ ਤਸਵੀਰੇ ਸ਼ੀਰੀ ਹਾਅਰ ਹਯੇ ਲੀਯੋਯੋ;
 ਯੇ ਮੀਰਲ ਹਯੇ ਅੀਸ਼ਾਨ ਸ਼ਾਹ ਮਾਰੇ——ਸ਼ਾਹ.
 ਹਯੋ ਯੇ ਗੁਲੇ ਗੁਲਆਰ ਦੇਖੀਯੋ ਦੀਲਦਾਰ;
 ਉਰਕਾ ਦੀਦਾਰ ਤਸਵੀਰੇ ਧਾਰ “ਅਰੀਕੁ” ਹਯੇ ਕੁਰਆਨ—ਸ਼ਾਹ
 (ਯੁਸਫ਼ਕਾ ਤਸਵੀਰ ਦੇਖਓ ਕਹੇਨਾ.)

જીલા—ગજલ.

ઈસ આતશે ઉલ્કતને કયા આગ લગાદી—તર્જ.

ખુસરૂ—તસવીર હયે કે કુદરતે સુખદાં હયે કયા કહું;
 યા આફતાબ યા મહેતાબાં હયે કયા કહું—ટેક.
 યા ગુલ કહું યા રૂખ કહું યા ગુન્ના હયે દહન;
 લાલો ગોહર કહું બબો દન્દાં હયે કયા કહું—તસવીર.
 તસવીરે શીરી દેખકે દીલ ખેકરાર હયે;
 દીલ અયે “ઝરીફ” મુઝતરો હયેરાં હયે કયા કહું—ત.
 (શાપુર વઝીરઝાદા ખુસરૂકુ તસલી દેના.)

આસાવરી—મસનવી.

ખુદા રાજગુલો રખે શાદમાં—તર્જ.

શાપુર—તુ કર સાખ અયે ખુસરવે તાજદાર;
 કે ખર લાયેગા આરઝુ કીરદીગાર—ટેક.
 અબી શહેરે શીરીકો જાતા હું મંઝે;
 તેરે પાસ શીરીકો જાતા હું મંઝે—તુ કર.
 તેરે ચારકો લા મીલાંઉ તુજેહ;
 તો ફરજદે શાપુર કહેના મુજેહ—તુ કર.
 ન કર શીફ દીલમે હુમાયું ખીસાલ;
 “ઝરીફ” દીલ અફગારસા અપના હાલ—તુ કર.
 (શાપુરકા જાના, તમામ દરબારીયોકા ગાના.)

કાફી—હોરી.

ફાગનકે દીન ચાર સખીરી અપને—તર્જ.

સખ—અગે મેરે પરવરદીગાર,
 શીતાબી ઉમીદે ચાહા ખુસરૂકો ખર લા—ટેક.

બન્દે હમ આજુઝ તરે ઈલાહી તુ સખકા પાલનહાર—
શીતાખી.

તરે સીવા હમ કીરકો સુનાવેં અહવાલ દીલકા પો-
કાર—શીતાખી.

આખ પહેલા—પરદા દુસરા.

જંગલ.

(શાપુરકા તલાશે શીરીમિ જંગલ જંગલ બટકના.)

જીલા—હુમરી.

બટકા હું મંએ બારા બરસ તક—તર્જ.

શાપુર—તસવીર અપને શાહાકી લે કર શીરીકો જા બતલાતાહું
બહર તખોર શાદી શીરીકી ખુસરસે કરવાતા હું—ટેક.
જાતા હું મંએ શહેરકો ઉરકે કૂરેખ દે લે આઝીગા;
બલાસે મહેનતો રન્ને આફત “ઝરીફ” સરપે દિ-
દાતાહું—તસવીર.
(જાતા શાપુરકા.)

આખ પહેલા—પરદા તીસરા.

રાસ્તા.

(શાપુરકા શહેરકે કરીખ આકે અપને દીલકો સમજના.)

ઈંએજી કતઆ.

જયેસા કરના વયેસા ભરના શક હો ગરતો કર કર દેખ—તર્જ.
શાપુર—શહેર કરી હયે, અજબ નહી હયે, યેહી હો શાહાકા
દીલજની,

શાદ હો અયે દીલ યે સખત મુશકોલ ખુદા કરેગા
 આસાની,
 દશ્તો સહગ હુકે અવારા શીરા ઉદાયે પરેશાની,
 કતઅ મનાઝીલ ક્રીયા યહાં મીલ જાયેગા વોહ
 હુસુકસાની,
 વોહ રાહકા સ્ત્રીનમ આરોપે દમ બદમ,
 રખ રખકે મંઅે કદમ ગબગ ગયાથા દમ,
 ઇસ શહેરમે બહમ અલ્લાહકી કસમ,
 મીલ જાયેગા સનમ બલુકે યઝદાની—શહેર.

—:0:—

બાબ પહેલા—પરદા ચોથા.

મહેલે શીરી.

(ગાના સહેલીયાં તારીફ શીરીમે.)

આઈ આઈ અમનમે બાહાર ખીલી હયે કલીઆરી—તર્જ.
 સહેલીઆં—સહી સહી તુ હયે દીલદાર જહાંમે લાસાની;
 નહી સીવા તેરે કોઈ યાર જહાંમે લાસાની—સહી.
 ગુલ હયે તસ્દુખ રખપર તેરે કદપે સરો કુરખાનરે;
 અશ્મ હંધે તેરે અવેસૈ રસીલિ હયે તરંગિસ હયેરાન—
 જહાંમે.
 ગેદા હઝારા માતીઆ અંપા લાલા ના ફરમાનરે;
 રંગો રૂપ ખુશ ખુમે સીવા હયે અજબ તેરી શાન—
 જહાંમે.
 વસ્ક કશં કયા “ઝરીફ” કાસર હયેગી અપની અખાનરે
 હુરો પરી ગીલમાંસે અફઝલ પયેદા ક્રીયા ઇન્સોન—
 જહાંમે.

પરજ કાલીંગડા—હાશી.

ખુદાદોરત સુલતાંકી પીઆરી—તર્જ.

શીરી—ખુશી દીલપે છાઈ હમારે ચલો સખીયાં ચમનમે—ટેક.

સુખહ નસીમે ખાદે બહારી સર સખત હયે દારી દારી;

ખુલખુલ ભંવર જુસ્પે ધુમ રહત હયે ફુલ ખીલે પો-

આરે પીઆરે—ખુશી.

ચંપા ચંખેલી મુગરા ગુલાખી સોસન રંગ જમાઈ;

હયે ગુલ હઝારા ઝોર ગુલે શખખો નરગીસ અખીયાં

પસારી—ખુશી.

સુખખુલ ગુલે દાઉદી સમન ખુ ખેલા ગુલે અર્ગવાતી;

જાઈ જુઈ ગુલે અખખાસી નસરીન લાલા ના ફ-

રમા કીઆરી—ખુશી.

દોના મરવા કેવડા પો સખત્રા મોસમે ગુલગું ચમન હયે

હમરા “કરીફ” ઝાઝે ચલીએ ભાયેગી ફરલે બહા-

રી—ખુશી.

આખ પહેલા—પરદા પાંચવા.

રાસ્તા.

(શાપુરકા આતા તલાશે શીરીમે, ખાદ આતા ખવાસે શીરીકા

ઝોર અહવાલ દરયાફત કરકે લેજના શાપુરકુ ખાગે શીરીમે.)

ભયેરવી—ગજલ.

કયા ખીઝાં આઈ ચમનમે—તર્જ.

શાપુર—કયા અજબ ઈસ શહેરકા મુજકો પતા મીલ જાયેગા;

બેકરી કબ તલક અયે દીલહી કરતા જાયેગા—ટેક.

ખવાસ—અયે જવાં તુ કોન હયે કાસ શહેરસે આયા યહાં;

કામ કયા હયે કહેદે મુજસે જદ મેરે મહેરબાં—કયા.

ਸ਼ਾਪੁਰ—ਨਾਮ ਸੋਦਾਗਰ ਅਥਾ ਕਹੈਂ ਹੁੰਏ ਅਕਸਰ ਆਂਸੋ ਆਮ;
ਕਾਮ ਕਯਾ ਅਨਲਾਭੀ ਅਸ ਸੋਦਾਗਰੀ ਹੁਏ ਅਪਨਾ
ਕਾਮ—ਕਯਾ.

ਅਵਾਸ—ਸ਼ਾਹਾਜ਼ਾਦੀ ਹੁਏ ਹਮਾਰੀ ਭਰਕਾ ਹੁਏ ਸ਼ੀਰੀ ਲਕਯ;
ਸਾਨ ਅਲ ਮੇਰੇ ਤੇਰਾ ਅਰ ਆਯੋਗਾ ਮਕਸੂਦ ਅਥ—ਕਯਾ.
(ਜਨਾ ਦੋਨੋਕਾ.)

—:0:—

ਆਖ ਪਹੁੰਚਾ—ਪਰਦਾ ਓਠਾ.

ਆਗੇ ਸ਼ੀਰੀ.

(ਸ਼ੀਰੀਕਾ ਸਹੇਲੀਆਂ ਸਾਨ ਗਾਨਾ ਆਗਮੇ ਆਦ ਲੇ ਆਨਾ
ਅਵਾਸ ਸ਼ਾਪੁਰਕੋ ਐਰ ਕਹੈਨਾ ਸ਼ੀਰੀਏ.)

ਪਹੁੰਚੀ ਭੀਭੋਟੀ—ਅਨਾਰਾ.

ਫੁਰ੍ਹ ਸੁਘ੍ਹ ਨੀਕਲ ਗਯਾ ਤਾਰਾ —ਤਰ੍ਹ.

ਸਹੇਲੀਆਂ—ਅਡੀਰੇ ਦੀਲਦਾਰੇ ਆਂਯੋਮੇ ਅਡੀ ਯੁਮਾਰੇ;

ਯੇਕੁ ਅਮਤ ਆਗਮੇ ਜਨਾ ਹੁਏ ਯੁਲਯੁਲੀ ਯੁਲਕਾ ਤਰਾਨਾਉ
ਕੁਮਰੀਯੋਕਾ ਧੋਰੇ ਪੁਕਾਰੇ——ਆਂਯੋਮੇ.

ਆਤੀ ਹੁੰਏ ਯੁਲਾਖੀ ਯੁਲਾਖੀ ਯੁਲਾਖੀ ਕਾਂਡੀ ਪਰ ਕੁਕੁਉ;
ਕਹੀਂ ਗੁਨੀ ਯੋਲ ਮੀਨ ਕਾਰੇ——ਆਂਯੋਮੇ.

ਯਾਂ ਆਤੇਛੀ ਸ਼ੀਰੀ ਦਹਨਕੇ ਯੁਲੇ ਗੁ-ਯੇ ਅਯੋਮੇ ਅਮਨਕੇਉ;
ਕਰ “ ਅਰੀਕੁ ” ਗੁਨੀ ਨਾਰੇ——ਆਂਯੋਮੇ.

ਭੁਲਾ—ਅਰਭੁ-ਸ—ਭੁਮਰੀ.

ਪੀਯਾਛੇ ਘੀਨਵਨ ਪੀਤਮ ਪੀਆਰੇ——ਤਰ੍ਹ.

ਸ਼ੀਰੀ—ਅਲਤ ਪਵਨ ਹੁਏ ਸਨਨਨ ਸਾਵਨ,

ਰਮ ਗੁਮ ਰਮ ਗੁਮ ਧੁਮ ਭਨਨਾ—ਅਲਤ.

લાલ તજ્જરાં મીઠંમ બાલો,
પાયજ છનનત છંનનારે;
તાન તનુન તુન તન ધીર તન ધીર,
તનુમ તનુમ તુન તન ધીરના—ચતત.
(આના ખવાસકા મએ શાપુર.)

પીલુ—હુમરી,

કયું રે ખડા હિન્દુરતાની——તર્જ.

ખવાસ—અયે મોરી શાહાઝાદી પીઆરી સુત યે બાત હમારીઝેક
સોદાગર યેક લે આયા જવાહેર હયેગી અજબ આ-
ખદારી—સુતયે.

ભયેરવી—ગજલ.

કયા ખીત્રાં આઈ ચમતમ——તર્જ.

શીર્ષી—કયા લે આયા જુસ સોદાગર સભી ખતજા મુજે;
તોહકએ નાદેર અગર હો જલ્દ વો દીખલા મુજેહ-ટેક.
શાપુર—દેખીયે યે લાલ યે યાકુત હીરે ખે બહા;
જેકે હો મન્ઝુરે આતેર હયે વહી અછા મુજેહ-કયા.
(શાપુરકા સંદુકમેસે તસવીરે ખુસરુ નીકાલકે છુપાના,
શીર્ષીકા દેખના ઔર કહેના.)

શીર્ષી—કયું છુપાયા મુજસે તુને જલ્દ વોહ ખતલા હયે કયા;
મુક્ત મારા જાયેગા તુ જનતા નહી કયા મુજેહ-કયા.
શાપુર—ખે બહા યે શએ હયે સાહેબ જનો દીલસે હયે અમીઝ;
જુકે દીખલાનેમે હોગા જનકા ખતગા મુજેહ-કયા.
(શીર્ષી શાપુરકે હાતમેસે તસવીર છીન લેકે કહેના.)

શીર્ષી—સચ ખતા યે કોનસે દીલદારકી તસવીર હયે;
જુકે દેખસે લગી હયે તીર દીઝમે આ મુજેહ-કયા.

શાપુર—ખુસરવે પરવેઝ યે સુલતાન હયે ઈશિનકા;
 વરફકી ઉરફે નહી તાકત “ઝરીફ” અરલા મુજેહ-કયા.
 (શીરીકા તસવીરે ખુસરૂપર આશક હોકે કહેના.)

ઝીંઝોટી—હુમરી.

નોકો જલવેરી માગારી—તર્જ.

શીરી—સુન યે સોદાગર બદયા મેરી ખાત ખાત ખાત;
 મેરી ખાત મેરી ખાત મેરી ખાત ખાત ખાત-ટેક.
 કોળે ખજાના ઝોર સોહેલીઆ;
 લે કે ચલુ મંએ તેરે સાત સાત સાત—સુન.
 ખુસરૂસે મુજ્જો જલદી મીલાદે;
 હાત “ઝરીફકા” હિ મેરે હાત હાત હાત—સુન
 (જાના શીરીકા શાપુરકી સાત.)

—o—

બાબ પહેલા—પરદા સાતવાં.

રાસ્તા.

(આના શરવૈયાકા તસવીરે શીરીપર આશક હોકે
 બયાં કરના ઈશક અપના.)

કમોદ—ગજલ.

(કાસીદ લાદે ખખર ચારકે ઘર આનેકી—તર્જ.

શરવૈયા—જખસે તસવીરે વોહ શીરીકી દીઆઈ મુજ્જો;
 શાન અહલાહકી ઉરમે નઝર આઈ મુજ્જો—જખસે.
 ચશ્મસે શર્મે ગઈ સરસે ગઈ દાનાઈ;
 છીનલે દીલ મેરા દીવાના ખનાઈ મુજ્જો—જખસે.

બેરા ખુસરુકા હું મંએ નામ મેરા શરવૈયા;
 નેક નામીસે પસંદ આઈ ખુશાઈ મુજ્જો—જખસે.
 અપનેહી બાપકી માઅશુકકા મંએ આશક હું;
 નહી શીરીકી ગવારા હયે જુદાઈ મુજ્જો—જખસે.
 આતા શાપુર હયે શીરીકું લીયે મુનતા હું;
 હોગી ગર બમંડે માઅરસર યે ખુદાઈ મુજ્જો—જખસે.
 બાપ જખ મેરા વોહ શીરીસે ફરેગા શાદી;
 પાસ શીરીકે તો શીર હોગી રસાઈ મુજ્જો—જખસે.
 ખુત રલવાતી હયે આંખોસે “ઝરીકે” નાલાં;
 યાદ જખ આતી હયે વો દરતે હીનાઈ મુજ્જો—જખસે.

—૦૦—

બાબ પહેલા—પરદા આઠવાં.

દરબારે ખુસરુ.

(ગમશગીરોકા તારીકે ખુસરુમે ગાના.)

ખમાચ—હુમરી.

મારી બૈયાં લચક લચક ચલત મોહન આવે—તર્જ.

બામશગર—મારે શાહા આવે ચમતમે દીન હયે લાલઝારકે—
 બહારકે;

“ઝરીકે” હો કયું કર ઉરકે હમસર મેહેરો માહ
 રૂસારકે—મારે.

(ખુસરુ શાપુર ન આવેસે યાદે શીરીમે ગાના.)

ભયેરવી—મુસ્તેઝાદ,

હુદક પુર પેચમે દીલ અયેસા ગીરફતાગ—તર્જ.

ખુસરુ—હાયે શીરીકે ગમે હીજને મારા મુજ્જો,
 ઝીન્દગાની હયે મહાલ;

ਜਵਾਇਏ ਵਰਲਮੇ ਮਰਨਾ ਹਏ ਗਵਾਯ ਮੁਯੋ,
 ਹਏ ਧੋਲੀ ਧੀਲਮੇ ਅੰਧਾਲ;
 ਜਯਸੇ ਸ਼ਾਪੁਰ ਗਯਾ ਸ਼ੀਰੀਓ ਲੇ ਆਨੇਓ,
 ਦੀਲੇ ਦੀਵਾਨੇਓ;
 ਵਰਲੇ ਸ਼ੀਰੀਓ ਤਮਯਾਧੀ ਸੇਹਾਗ ਮੁਯੋ,
 ਲੇਤਾਥਾ ਦੀਲਓ ਸੰਭਾਲ;
 ਗਮ ਧੋਲੀ ਹਏ ਮੁਯੋ ਅਯਤਕ ਨਹੀ ਸ਼ਾਪੁਰ ਆਯਾ,
 ਐਰ ਨ ਸ਼ੀਰੀਓ ਪਨਾ;
 ਮਿਰੇ ਭੁਨੇਓ ਨਯਰ ਆਨਾ ਨ ਆਰਾ ਮੁਯੋ,
 ਗਮੇ ਕੁਰਕਤ ਹਏ ਕਮਾਲ;
 ਕਯਾ ਕਰੇ ਐਰ ਮੰਘੇ ਤਦਾਮੀਰ “ਭਰੀਓ” ਨਾਲਾਂ,
 ਹੁੰ ਨੇਹਾਯਤ ਹਏਰਾਂ;
 ਕੋਠੀ ਸ਼ੀਰੀਓ ਅਯਰ ਲਾਏ ਯੁਧਾਰਾ ਮੁਯੋ,
 ਭਿਓ ਕਰਦੁੰਗਾ ਨੇਹਾਲ.

(ਸ਼ਾਪੁਰ ਲੇਆਨਾ ਸ਼ੀਰੀਓ ਦਰਆਰਮੇ ਐਰ ਯੁਸਤਸੇ ਕਹੇਨਾ.)

ਮੰਘੇ ਗਮਸੇ ਹੁੰ ਮੁਯਤਰ ———— ਨਰ੍ਹ.

ਸ਼ਾਪੁਰ—ਮੰਘੇ ਲਾਯਾ ਸ਼ੀਰੀਓ ਜਕਰ ਲੇ ਸ਼ਾਹਾ ਤੇਰੀ ਦੀਲਮਰ-ਓਕ.
 ਅਯ ਹਾਤਮੇ ਹਾਤ ਮੀਲਾਕਰ ਆਲਕਕਾ ਸੁਕ ਅਧਾ ਕਰੇ;
 ਹਏ “ਭਰੀਓ” ਆਤਰ ———— ਲੇ ਸ਼ਾਹਾ ਤੇਰੀ.

ਪਰਜ—ਫੁਮਰੀ.

ਮਾਰੀ ਅੰਧੀਯਾ ਕੁਰਕਤ ਲਾਗੀ ———— ਨਰ੍ਹ.

ਸ਼ੀਰੀ—ਤੇਹਾਰੇ ਸੰਗ ਲਗਨ ਚਨ ਲਾਗੀ;
 ਕਯਾ ਕਰੇ ਪੀਰੀਤ ਭੁਵ ਮਨ ਵਾਰੀ—ਓਕ.
 ਦੇਸ ਓਤ ਹੁੰ ਤੋਰੀ ਹੋ ਰਹਤ ਹੁੰ;

નયન બસે મોહે ધુન પીઆરી—તેહારે.
(શાપુર ખુસરો સે શીરીકા હાત મીલાના, અહલે
દરબાર મુબારકા બાદ ગાના.)

પદ—જોગીઆ.

લયેલી લયેલી પોકાઈ મંએ બનમે—તર્જ.

સખ—ખુસર શીરીકા હયે આજ શાદી,
હો મુબારક મુબારક મુબારક—ટેક.
ધી જો ઉમ્મીદ દીલકી કમાહી,
હુઈ હાસીલ બ ફઝલે ધિલાહી,
અઝ સરે નઅો હયે ખાના આબાદી—હો મુબારક.
હોકે દીલ શાદ દેતે ગવાહી,
જન્નો પરીયાં બશર મુર્ગો માહી,
કોહકન હયે “ઝરીફ” ફરીઆદી—હો મુબારક.

—:—

બાબ ફરારા—પરદા પહેલા.

જંગલ.

(ફરહાદકા આના અપને બખ્તસે શીકાયત કરના.)

પીલુ—મસનવી.

કહું કયા ફલકકા સતાયા હું મંએ—તર્જ.
ફરહાદ—મેરા નામ ફરહાદ કોહકન અવારા;
રખા બાપને કુચ ન સોંચા ખીચારા—ટેક.
શબો રોઝ શકે મહશિતમે હયેરાં;
હયે બરગઝ્તા કીસ્મતકા મેરે સીતારા—મેરા.

હુનરમન્દ ઐર ખે હુનરકુ ખરાખર;
 હયે રઝઝાક રોઝી રસાં કારદીગારા—મેરા.
 તવાં મનમ્મતે તેશા હાયે મુ' ગર્દદ;
 એરમે બકારત કુનદ આશકારા—મેરા.
 બદસ્ત આવરદ તેશા હરહાદ પેશા;
 “ઝરીરે” સુખન સન્ન ગોવદ શુમારા—મેરા.

—oo—

બાબ દુસરા—પરદા દુસરા.

મરીઅમકા મહેલ.

(કહેતા મરીઅમકા અપને લડકે શરવૈયાસે.)

જલા ઝીન્ઝોટી—કુમરી.

મારી રાવાને બન્સી ચુરાઈ—તર્જ.
 મરીઅમ—સુનીયે શરવૈયા અયે મેરે બિટા;
 બાપ તેરા કીયા કામ કેસા—ટેક.
 સાત શીરીકે શાદી કીયા હયે;
 બાંયા સૌતન હયે મેરેપે ખે જા—સુનીયે.

મજકુર તર્જ.

શરવૈયા—મરીઅમ માદર મેરી સુન હુવા ક્યા;
 ખુસર હયે બાદશાહ બાપ મેરા—ટેક.
 શાદીયાં વોહ હઝારો કરેગા;
 ધરમે તેરા હુવા હયે ખુરા ક્યા—મરીઅમ.

મજકુર તર્જ.

મરીઅમ—કહેતે હો ક્યા યે ફરઝંદ અયેસા;
 શીરી હયે હુસ્નો ખુખીએ યકતા—ટેક.

ગર કંઠી ઉઠો હોવેગા મડકા;
વારેસે તપ્તો વોહ તાજ હોગા—કહેતે.
મજકુર તર્જ.

શરવૈયા—ઉઠી તદખીર શીર ખન ગેહી;
કબી સર સખઝ હોને ન ફુંગા—ટેક.
શીક કર દુર દીલસે અમે મધ્યા;
નામ મેરા “ઝરીફ” હયે શરવૈયા—ઉઠી.

—o:—

બાબ ફુતરા—પરઘા તીસરા.

મહેલે ખુસરૂ.

(શીર્ષી ખુસરૂ બાહમ ખયેકના, ગાના શીર્ષીક.)

હુલા—ગજલ.

હમ રાહ તુમેહ ગયેરોકે જના ન આહીએ—તર્જ.
શીર્ષી—લાયા ન જોયે શીર કોઈ હાથે ક્યા હુવા;
દીલપર હયે મેરે પીઆસકા સદમા બડા હુવા—ટેક.
મહેલી—હયે દુર યહાંસે ચશ્મએ શીર્ષી સુનો ઝરા;
ઈસ વારતે હયે દર હુવી અકૂવ હો ખતા—લાયા.
શીર્ષી—તદખીર કરકે ચશ્મએ શીર્ષી મહલમે હો;
ખસ ઈઝતેરાખે દીલ મેરા હદસે સીવા હુવા—લાયા.
શાપુર—યક સંગ તરાથ આયા હયે ઈસ શહેરમે નયા;
ફરહાદ નામ રખતા હયે વો દીલ જલા હુવા—ક્યા.
શીર્ષી—જ જલદ અયે વઝીર તુ ફરહાદો પે આ;
કહેનેમે કૂચ “ઝરીફ” હયે ગુલ ખીલા હુવા—ક્યા.
(શાપુરકા તાલાશે ફરહાદમે જના.)

—o:—

બાબ દુસરા—પરદા ચોથા.

જંગલ.

(કુરહાદકા ગાના અપને હરખો હાલ, શાપુર વગીરકા
આના ઔર કુરહાદકુ લે જાના સમજકે.)

કંદયાન—ગજલ.

ઝપક બતાકે મુજેહ દીલરખાને લૂટ લીઆ—તર્જ.

કુરહાદ—જહાંમે કોઈભી અબ મુજસા બદ મઆશ નહી;
જો કુચ લીઆ હયે મુકદ્દરમે વોહ તલાશ નહી—ટેક.
કંહા મંએ જાગે કહું કીસે હાલે દીલ અપના;
દીલો જીગર ક્યા મેરા ગમસે પાશ પાશ નહી—જહાંમે
મંએ હિતાદ હું આઝુરકી ક્યા હકીકત હયે;
મુકાબલેમે મેરે કોઈ સંગ તરાશ નહી—જહાંમે
“ઝરીફ” ના ખુને ગમસે જીગરમે સોનિમે;
ખરંગે ખાર ખટકતા હયે પર ખરાશ નહી—જહાંમે.

પરજ—તીલાના.

સુનો સુનો જનાબા સુનલો—તર્જ.

શાપુર—ચલીએ ચલીએ કુરહાદ ચલીએ;
યાદ કીયા હયે ખુસરુ તુજકો કામ પડા હયે તેરા
ઉસ્કો—ચલીએ.
ખુબ તુ ધનઆમ પાવે શીરીસે સુનીયે સુનીયે;
જો કહેગા તુ ઉસે વોહ દેવેગી ચલીએ ચલીએ—યાદ.

બાબ ફરારા—પરદા પાંચવા.

મહેલે શીરી.

(શીરી ખુસરૂ બાહમ બચ્ચેકના, શીરીકા ચશ્મચ્ચે
શીરકે તૈયાર કરનેકો હુકમ કરના.)

પાહાડી—ઝીન્જોટી.

ખુશીસે કાટ લે દીલદાર ગરદન—તર્જ.

શીરી—મુકદ્દર દીલ હયે બહેરે શીર મેરા;

નશાને પર ન યુઝરા તીર મેરા—ટેક.

કરો તકદીર જલ્દ અયે અહેલેકારો;

વો ચશ્મા હો અલી તામીર મેરા—મુકદ્દર.

(દાખેલ હોના શાપુરકા મચ્ચે ફરહાદ.)

જલા—ગજલ.

મેદાદ મુજેહ યાદ હયે વલ્લાહ તુમારી—તર્જ.

શાપુર—હાઝર હયે હુઝૂરીમિ શાહા કોહકન ફરહાદ;

ઐયાર સંગ તરાશાને જંહાકા હયે યે ઉરતાદ—ટેક.

ખુસરૂ—જલદી દે બના શીરકા ચશ્મા તુ પહાં પર;

ઈનઆમ મંચે બતુંગા બહોત લાલો જવાહેર—હાઝર.

શીરી—બતુંગા તુજેહ લાલો ગોહર ખુસરૂ અયે ફરહાદ;

ઐયાર મંચેલીદે ઈનઆમ કરંગી તેરા દીલ શાદ—હાઝર

(ફરહાદકા શીરીપર આશક પઠના.)

ઝીન્જોટી—કુમરી.

નકો જવોરી મગારી—તર્જ.

ફરહાદ—કુરબાં તુજપે કરં મેરી જન જન જન—ટેક.

કામ જો તેરા પુરા કરં મંચે;

બાત શીરી મેરી જરા માન માન મન—કુરબાં.

(બેહોશ હોકે ગીરના ફરહાદકા.)

બાબ ફુસરા—પરદા છઠ્ઠા.

જંગલ.

(આના ફરહાદકા જંગલમે, ગાના જુદાઈએ શીરીમે
બાદ સહેલીકા આના, ઐર ફરહાદકુ કહેના.)

બરહુસ—ગજલ.

ગર હમને દીલ સનમકુ દીયા—તર્જ.

ફરહાદ—દર દેઈ ગમે વન્દા અકદામ કીયા દીલને;

આંખોસે લડા આંખે ક્યા કામ કીયા દીલને-ટેક.

સહે મંએ તેરે નાઝકે ફુરખાન અદાકે;

ઝુલ્ફોમે ગીરફતાર હો આરામ કીયા દીલને—દર.

માલુમ નહી ઈશક બલા ક્યા હયે “ઝરીફ;”

ફુનીઆમિ એબસહી મુન્દેહ ગુમ નામ કીયા દીલને—દર.

(આના સહેલીકા કહેના ફરહાદસે.)

ભયેરવી—ગજલ.

દીલ ગીરફતાર કીયા કીસને કીયા યાર કીયા—તર્જ.

સહેલી—અશ્મા ફરહાદ તુ તૈયાર કીયા યા ન કીયા;

જોતુન્દેહુફમ યા વોહ કોર કીયા યા ન કીયા—અશ્મા.

બાંધકે અશ્મા તુ ઈન્આમ કા તાલિખ હો જા;

બખ્તે ખ્વાખીદકો એદાર કીયા યા ન કીયા—અશ્મા.

શીરએ જાંકો રવાં કર યહાં માનીદે “ઝરીફ;”

કોહકત ખ્વાહીશિ દીલદાર કીયા યા ન કીયા—અશ્મા.

મજબુર તર્જ,

ફરહાદ—જા કહો અશ્મએ શીરી કુવા તૈયાર શીતાબ;

યે બખ્તર બાદ કહો પહેલે સલામો આદાબ—જા.

(જાના દોનોકા.)

બાબ દુસરા—પરદા સાતવાં.

મહેલે શીરી.

(સહેલીકા આના શીરીકો ચશ્મા તૈયાર હોનેકા ખખર દેતા.)

પરજ કાલીંગડા—હુમરી.

તોહે દાર આબખમે શામી સહર—તર્જ.

સહેલી—શહેઝાદી સુનો યે નેક ખખર;

વહાં ચશ્મા હુવા તૈયાર મગર—ટેક.

ક્રહાદ ઉસ્કુ ખુખ ખનાયા;

દેખીએ ચલકે યેક નઝર—શહેઝાદી.

લાવની—સજનકે હાત પાંખા પચરંગી—તર્જ.

શીરી—ખુશીકા ખાત સુનાઈ તુ મુઝકો;

જહદ ખુલાલા ઉસ્કો—ખુશીકા.

જાકે સહેલી ઉસ્કો ખુલાલા જો માંગે દુંગી હિઆમ.

તાકે વો ખુશ હો જાવે યહાંસે બાદ કરેગા મુઝકો;

બલા વોહ પહિએ અપને મતબખકો જહદ ખુલાલા.

ઉસ્કો—ખુશી.

—10:—

બાબ દુસરા—પરદા આઠવાં.

મરીયમકા મકાન.

(મરીયમકા કહેતા અપને ફરઝંદ શરવૈયાસે.)

જુલા—બરહુસ—ગજલ.

ખખર લેરે મસ્તીહા તુ કંદા હયે—તર્જ.

મરીયમ—મેરે ફરઝંદ શરવૈયા જગર બન્દ;

નસીહતકો ન મેરી બુલ હરચન્દ—ઠેક.
 નહિ યેક ખાત હયે સુન મેરે દીલબર;
 ક્રીયા તૈયાર અશ્મા ખાગ અંદર—મેરે.
 કોઈ તદખીર કરતા તુ વહાં જા;
 કે જીએ નામ હો શીરીકા રસયા—મેરે.
 ગરજ બદનામ હર સુરત કર હરકો;
 મેરી સોકન ગઈ હયે બુલ મુજ્જો—મેરે.

મજ્જુર તર્જ.

શરવૈયા—મંએ કરતા હું યેહી તદખીર જાકર;
 પોદરકુ કમ્મેદ આભી કરતા હું યક સર—ઠેક.
 અયે માદર તખ્ત પહેલે હાત કરતા;
 પીઆદાસે શાહકો માત કરના—મંએ.
 હરયેક કો પહેલે કાબુમે લે આભી;
 કે તામેદાર લશ્કરકો બનાર્જી—મંએ.
 તો કહેના મુજ્જો શરવૈયા હયે આકીલ;
 “અરીફ” વર ન હું જાહેલકા જાહેલ—મંએ.
 (દોનોકા જાના.)

બાબ દુસરા—પરદા નવાં.

બાગે શીરી.

(ફરહાદ અશ્મા તૈયાર કરતા, ખુસરૂ શીરીકા
આના કહેના ફરહાદકા ઉરકો.)

કાફી—કુમરી.

આ ગોરીઆને નેજરા ભરૂ મારારે—તર્જ.

ફરહાદ—અશ્મા બાંધા હું યહાંપે જોએ શીર પીઆગારે;

આ કીજીએ નઝારારે—ટેક.

બહેરે ઈસ્કસે નહેર લે આયા છુટે હયે ફવાગારે;

આ કીજીએ નઝારારે—અશ્મા,

ભયેરવી—ગજલ.

શાદીયે જલ્દએ યુલકામ મુબારક હોવે—તર્જ.

ખુસરૂ—આફરી તુજ્જો અયે ફરહાદ હુનરવર શાઆશ;

માંગે હનઆમમે વો શએ તુજ્જે જીરકી હયે તલાશ—ટેક

શીરી—લાલો ગૌહર દો ઈસે મુલકભી કયેદો જનગીર;

ઐર મેક ખીલઆતે શાહાના આતા કર અયે વ-

ઝીર—આફરી,

(વઝીરકા ખલઆત દેના ફરહાદકુ, ફરહાદ ખલઆત

ફેકકે દીવાનાવાર ગાના.)

બરહુસ—ગજલ.

ગર હમને દીલ સનમકુ દીયા શીર કીસીફાં ક્યા—તર્જ.

ફરહાદ—મુસ્તાક દીલ હયે આરઝુએ લા જવાબક;

હો ફર રૂસે આપકે પરદા નેકાબકા—ટેક.

ઈન્આમ ક્યા કરે મુઠેહ દીદાર ચાહીએ;
 શયેદાકો અપને ખમ્બોક નહી હયે એતાખકા—મુશ્તાક.
 ઈન્આમ બસ હયે શીરીકા દીદાર અયે ઝરીક;
 હયે ઇશ્તીઆક યેહ દીલિ ખાના ખરાખકા—મુશ્તાક.
 (શીરી ખકા હોકે કહેના.)

જણા—ગજલ.

મામુર હું શાખીસે સરા રતસે ભરી હું—તર્જ.
 શીરી—હયે સંગ તરાશ કોમિ મુશ્તકઝાત બેહયા;
 અપની ઝંખા તરાશ બદ ઓઝાત બેહયા—ટેક.
 જા હોશકી ખખર લે અયે કુરહાદ બેશકિર;
 ક્યા જાનકે કહા હયે તુ યે ખાત બેહયા—હયે.
 મયતાએગા તુ જાનપે સદમા હિશએગા;
 દીનકો ખનાયા અઝલસે હયે રાત બેહયા—હયે.
 વહલાહ રખરસે નીકાલો મેરે શીતાખ;
 કોલે “ઝરીક ” સમજના હયે હાત બેહયા—હયે
 (ઓખદાર કુરહાદકુ માઝે નીકાલ દેના.)

બાબ દુસરા—ચરદા કરાવાં.

જંગલ.

(આના કુરહાદકા ગાના જુદાઈ એ શીરીમિ.)

કાલીંગડા—લાવની.

ઘરસે ગઈ મોરી પીઆરી——— તર્જ.

કુરહાદ—કુરહાદ ગદાએ શીરી અફસોસ બરાયે શીરી—ટેક.

શેઅર.

અરે સુનરે દીલ તુ ખીઆલ કર ન કાસીપે નૌરે
 જખર કીયા,

યે સતમને દાગ દે સીનેપર મુઝેહ સર બ સહારા
સેહર કીયા,

અયે ખુદા તેરી યે ખુદાઈમે મંઅે ખતા ન કીસકા
મગર કીયા,

વહી ખેવકાસે લગાકે દીલ મેરે દીલકે ખાનેમે ઘર કીયા
ખુદા જાને વકાઅે શીર્ષી—ફરહાદ.

ઝહે ઈશ્ક હરનેકે આઈના દીલે આશકાંરા કીયા દર્ગી,

રૂઅે ઈશ્ક મઝહરે શાહુગ બગદાઅે તલખ ચુતા ચુતી,

ખીયા ઈશ્ક સુરીઅે રાહરો બ કુદામ શીર્ષી યેઅ 'કબી,

પઅે ઈશ્ક દીલકે ખુતલા દરખાના હાવે કે મહજબી,

અે નાઝો અદાઅે શીર્ષી—ફરહાદ.

યે અજબ હવે શાખદેઈકે ન શુમાર ઈશ્કા કાંહી હુવા,

ન યે તલખ શીર્ષી નો તુર શહેર નતો સદે ગર્મ

નમક મીલા,

ક્યા લીખા ખુદાઅે નસીખ થા કે રહા હમેશા જલા હુવા

મજા રેતા રેતા પુકારતા ન સતમ મીલા ન

ખુદા મીલા,

કહા "ઝરીફ" હાવે શીર્ષી—ફરહાદ.

(ફરહાદકા ખેલોશ હો ગીરજાના આના શરવૈયાકા, યેક

ખાહુપે અપના મકરો ફરેખ ખયાન કરતા.)

પંચમ—મસનવી.

અરી જોગન અયે દર્દકી મુખતેલા—તર્ક.

શરવૈયા—મંઅે શરવૈયા હું દેખા કરતા હું ક્યા;

અબી શાહા ખુસરૂસે મકરો દગા—ટેક.

યે ફરહાદકા કામ કરતા હું મંઅે;

વોશ શીર્ષીકાબી રામ કરતા હું મંઅે—મ અે.

બાબ ત્રીસરા—પરદા પહેલા.

દરબારે ખુસરૂ.

(ખુસરૂ જ્વાબે પરેશાન દેખના ઝૈર બયાન કરના અહલે દરબારસે.)

જુલા—ગજલ.

હસિ આતશે ઉલ્કતને હયે ક્યા આગ લગાદી—તર્જ.

ખુસરૂ—દેના જવાબ મેરે વઝીરો અવાલકા;

દેખા હું જવાબ યાકે હયે ઘોઠા ખીયાલકા—ટેક.

વઝીર—તાખીરે જવાબ ક્યા કહું અયે શાહે ખાદેરો બર;

હસિ જવાબસે અયાં હુવા અખતર અવાલકા—દેના.

ખુસરૂ—મંઅે અપને આપ જવાબકી તાખીર કરતા હું;

ગુલ હો ગયા શ ગુફતા મેરે નઅો નેહાલકા—દેના.

યાને હયે શરવૈયા મેરા ફરજંદે અરજુમંદ;

વારેસ હયે વોહ “ઝરીફ” મેરે મુલ્કો માલકા—દેના.

(આના શરવૈયાકા દરબારે, ખુસરૂ શરવૈયાકું

તખ્તપે ખીડકે કહેના.)

કાફી—ગજલ.

શમે ફુરકતકે નાલોને જહાં સરપે ઉઠાયા હયે—તર્જ.

ખુસરૂ—પહેલે સરપે અયે ખેટા યે તખ્તો તાજ તોરા હયે;

અભી તક મંઅે કીયા કરતાથા પર અખ રાજ તોરા હયે—ટેક.

સીતારા ખખ્તકા અમકા હો માલિક હકૂત કીશવરકા;

તમામી અફસરો પર હુકમ ખાલા આજ તોરા હયે—પહેલો.

“ઝરીફ” ઉસ્તાદકે ગર રાયે પર તુ હુકમ ફરમાહો;

મે હકૂત અકલીમ તોરે હંયે હરયેક મહેતાજ તોરા હયે—પહેલો.

બાબ ત્રીસરા—પરદા દુસરા.

જંગલ.

(આના ફરહાદકા જાણ્યાએ શીર્ષીએ ગમ કરના.)

કાલીંગડા—ગજલ.

ગીગતા હયે હમે કાં કાં યે કાસ્મતકા—તર્જ.

ફરહાદ—કંહાં હું કંહાં પાજ મેરી શીર્ષી મેરી શીર્ષી;
 મુદા હો કર કંહાં જાજી મેરી શીર્ષી મેરી શીર્ષી—ઠેક.
 કીયા મંએ કામ સખ તેરા દીયા ઇન્આમ ક્યા તુને;
 ચેકી કહે કહેકે મર જાજી મેરી શીર્ષી મેરી શીર્ષી—કંહાં.
 (ફરહાદકા જાના.)

—:0:—

બાબ ત્રીસરા—પરદા ત્રીસરા.

દરબારે શરવૈયા.

(ગાના ગમચગીરોંકા, બાદ આના સીપાહીકા શીકાયત
 કરના ફરહાદકી શરવૈયાસે.)

કાલીંગડા—કાહારવા.

સાડેતીન પેસે સેર મછલી ના બેચુંગી—તર્જ.

રામરાગર—દેખો દરબારે શાહે શરવૈયારે—દેખો.

નોશીરવાં આદીલકા પોતા ખુમરવે પરવેઝકા બેટારે—
 દેખો.

પરજ કાલીંગડા—હુમરી.

ખુબ રીઝાયા નાચકે ગાકે—તર્જ.

સીપાહી—સુનીયે અયે સુજતાન ફરહાદે બદખુ;
 લે નામે શીર્ષી ચીલ્લાતા હરસુ;
 કોહકની પેશા હાતમે તેશા,
 હવે નામે શીર્ષી જામપર હમેશા—સુનીયે.
 (શરવૈયા બક્ષા હોકે કહેના.)

શીઅર.

શરવૈયા—જાંબાસે યે ક્યા કહેતા હવે બે અદમ,
 કે મજદુર લે નામે શીર્ષી ગજબ,
 લે આ પાસ મેરે ઉસે જ શીતાબ,
 કે ગુરસેસે દીલ ખાતા હવે પેચોતાબ;
 કે તુભી વઝીર અબ શીતાબીસે જ,
 મેરે બાબાકો આર શીર્ષીકો લા.
 (જનના વઝીરકા ગાના શરવૈયાકા.)

પરજ કાલીંગડા—હુમરી.

આઈ હું સનામે છાંડકે ધર—તર્જ.

શરવૈયા—માદરકો મેરે જ કોઈ ખબર,
 દે આઓ તો બક્ષાં લાલો ગોહર—ટેક.
 હકત અકલીમકા હું મંએ શહેનશાહ;
 માદર અબજો આહેસો કર—માદરકો.
 (આના વઝીરકા ખુસરૂ શીર્ષીકું લેકે બાદ આના સીપાહી
 ફરહાદકું લેકે દરબારે શરવૈયામે.)

અખીયાત.

સીપાહી—હાજર હયે યે હુઝરને કુરહાદ મિશહર,
 લે આયા હુંડ કોહા ખીયાખાતસે હુઝર;
 શરવૈયા—અરે બે અફલ જાહેલે અફલે ખામ,
 તુ શીરીકા હર વખત લેતા હયે નામ;
 નકર હમકો બદનામ અયે બદ ગોહર,
 કે મેરા નહી તુજકો ખોફો ખતર.

કહ્યાન—ગજલ.

બકે સજ્જાદા નશી કચ્ચેસ હુવા મેરે બાદ—તર્જ.
 કુરહાદ—મારના હો તો મુજેહ માર સોઠા ખીસ્મીલ્લા;
 અપને ગુસ્સેપે મુજેહ વાર સોઠા ખીસ્મીલ્લા—ટેક.
 તુમકો ધનિદાર પસ અઝ કરલ અગર હયે સાહબ;
 લાશ કુચ્ચેસે મેરી બાર સોઠા ખીસ્મીલ્લા—મારના.
 જાહેલે જુતકો ન પુજે કે મુસલમાં હો કર;
 તોડ નફ્સે જુતે પીનદાર સોઠા ખીસ્મીલ્લા—મારના.
 મંઅે વસલતકે મીવા પીતે હુવે મંઅે દેખો;
 કોડ સાગર વાંહી દીલદાર સોઠા ખીસ્મીલ્લા—મારના.
 જાને શીરી મેરી શીરીપે શીદા હયે અયે “ઝરીફ્”;
 અન્જરે નાઝકા યેક વાર સોઠા ખીસ્મીલ્લા—મારના.

પરજ—તીલાના.

જા જા હુજુમ હુવા સુન ક્યા બહેના—તર્જ.
 શીરી—હયે હયે શીકર શીકર દીલમે ક્યા કરના,
 ક્યા કરના ક્યા કરના;
 દેખો કીસ્મતકા હયે ખવારી આજ શીરીકા ખીસીયારી,
 મારી અન્જર દીલપે કારી—હયે હયે ક્યા.

કામ કીયા ક્યા તુને નાદાં મરજનેકા તૈવારી;
તુજ્જ કતલ કતલ બસ કરના કરના-હયે હયે ક્યા.

બેહારા—ગજલ.

ગયેગત ન આઈ તુજ્જો કુચ યાર બેશગમ—તર્જ.

ખુસરૂ—તદખીર ક્યા કરે કાઈ કીરમતકી ખાત હયે;
કીરમત ખરાબ હોતો ગીલા કીરકે સાત હયે—ટેક.
મરગશ્તા આજ ખુસરવે પરવેઝકા હયે ખખત;
યે રોઝે રોઝન આંખોમિ અધીરી રાત હયે—તદખી.
અખીયાત.

શરવૈયા—સુનીગો અયં બાપ મેરે ખુઝરગવાર,
શીક દીલમે ન કીજીએ ઝીન્હાર;
દેખીયે કરતા હું મંએ મેક તદખીર,
બાહર ઈસ શહેરકે જમલ હયે કસીર;
કોડકર હિરકુ રાહ કર દેગા,
કોહકો ગર તખાહ કર દેગા;
શર્ત કરતા હું યે ખુદાકી કસમ,
જ્યા તુજ્જેહ બક્ષ દેગે શીર્ષી હમ.

(કુરહાદકા ખુશ હોકે ગાના.)

ઝીંઝોટી—હુમરી.

પરદેસન જુગની હે ગઈ — — — તર્જ.

કુરહાદ—દે કૌલ શીદાએ શીર્ષી હું અયે શાહા ગદાએ શીર્ષી હું;
કુરકતમિ તેરે અયે જાની, અયે મેરે મુસુકે સાની;
બસ જાન હયે આપર જાની, ગર તુજ્જસે જુફા
અયે શીર્ષી હું—દે.

ઈકરાર કરે એ શરવૈયા, ગર પાહાડકો મંઝે કોડા;
તુ શીરી મુજકુ દેગા કુશ્તઝે અઘાઝે શીરી હું—દે.
ખુસરુ હયે મેરા દુશ્મન વોહ દગા કરેગા પુર ફના;
હું “ઝરીફ” મંઝે ખસ્તાતન કુરખાન બપાયે શીરીહું—દે.

બહુન્સ—મસનવી.

અરે કોન હયે તુ તેરા ક્યા હયે નામ—તર્જ.

શરવૈયા—મુન ઈકરારસે અપને દરતા હું મંઝે;

મેરે બાપકો કયેદ કરતા હું મંઝે—ટોષ.

અગર કામ ઈમામ કર આયેગા;

તુ મે અઝોફ શીરીકો લે જાયેગા—મુન.

વઝોશે યહાંસે લે જાઝો તુમે;

મેરે બાપ ખુસરુકુ ઝીન્દાનમે—મુન.

(ફરહાદકો બ વખ્તે રૂખ્સત દરબારકુ સલામ કરના.)

ભયેરવી—મુસ્તેઝાદ.

ક્યા જુલમ પડા હાયેરે હમ દોનેકે ઉપર—તર્જ.

ફરહાદ—જાના હું કોહ કોડને શીરી સલામ લો,

શીરી સલામ લો;

શરવૈયા લો સલામ અયે ખુસરુ સલામ લો,

શીરી સલામ લો;

ફરહાદકો સલામ હયે દરબારકો તમામ,

દરબારકો તમામ;

આખર “ઝરીફ” ઝારકા યારો સલામ લો,

શીરી સલામ લો.

(જાના ફરહાદકો દરબારસે શરવૈયા કહેના ખુસરુસે.)

અખીયાત.

અરવૈયા—ગેહ ચન્દ રાજ જાહે કચ્છેદ અન્દર,
 ન હોના આપ કુચ આહુદા પ્પાતર;
 ક્રીમા હું દાલનેકી હરિકે તદ્દમીર,
 ન લેવે નામ શ્રીરીકા વોહ બે પીર;
 કહો વોહ કોહકો ફોડેગા ક્યું કર,
 કબી ગર ફોડે આયે સીતમગર;
 કોઈ જાહે પગર ઉરો સુનાયે,
 કે શ્રીરી મર ગઈ તેરી હાયે હાયે;
 યે સુનકે કામ ખસ કર જાયેગા વોહ;
 કે તેશા માર લે મર જાયેગા વોહ;
 ઈસી ખાયેસ તુને જીન્દામિ જાના,
 યકી હો ઉરકે દીલકો યે ખહાના.
 (ખુસરુકા ગાના કચ્છેદખાનેમે જાતી વખત.)

ફહ્યાન—ગજલ,

અગ આખરી યે સખ્ત પરીકા સલામ હયે—તર્જ.
 ખુસરુ—ખુસરુકા આજ તખ્તે ગીયાં કો સલામ હો,
 ઝોર નામ આવગંને જહાંકો સલામ હો—ટેક.
 કયે મુર્સકુ સલામ હો તયે મુર્સ શાહકો;
 કયે ખુસરુ કયે કબાદે ઝમાકો સલામ હો—ખુસરુકા.
 જમશીદકો ફરીદુકો કાવુસ શાહકો;
 ઝાલિ નરીમાં સામે જહાંકો સલામ હો—ખુસરુકા.
 રૂતમકો મનુ ચહેરાકો સોહરાબો સીયાવશ;
 દારોકો ઝોર નૌશીરવાંકો સલામ હો—ખુસરુકા.

હોશમઝકો હો સલામ ફરામુઝકો સલામ;
 ઝર દશ્ત ગાહનુમાયે ગીયાંકો સલામ હો — ખુસરકા.
 દરબારકો સલામ મેરે તખ્તો તાજકો;
 શરવૈયા શીરી જાને જહાંકો સલામ હો — ખુસરકા.
 જુમલા તમાશા ખીનકો પહોચે “ઝરીફસે;”
 ઐર શાયેરાને પીરે જવાંકો સલામ હો — ખુસરકા.
 (જાતા ખુસરકા, દામન પકડે શીરીકા કહેતા,
 ધમકાતા શીરીકું શરવૈયા.)

જલા—ગજલ.

દસ આતશ ઉલ્કતને હવે ક્યા આગ લગાવી—તર્જ.
 શીરી—જાને દે છોડ દે મુજેહ હમગાહ શાહકે;
 મારે હવે હમ અપને હંચે બખ્તે સીયાહકે—ટેક.
 મુજકુત્લી કયેદખાનેકા શરવૈયા હુકમ દે;
 મહોતાજ હમ નહી તેરે તખ્તો કુલાહકે—જાનેદે.
 ઝીન્દાંકે બદલે ચાહે મુસીબતમે કયેદ કર;
 મહબુસ ચાહમે હું યુનાહગાર ચાહકે—જાનેદે.
 ઝીન્દાંકું ફૂંકે દાલુંગી યેક આનમે “ઝરીફ;”
 શાઅલે દીલા જીગરસે નીકલતે હંચે ચાહકે—જાનેદે.

ਯਾਯ ਤੀਰਾ—ਪਰਦਾ ਬੈਥਾ.

ਰਾਸ਼ਟਾ:

(ਲੇ ਯਨਾ ਸੀਪਾਏ ਹੋਏ ਯੁਸਰਕੁ ਯੁਏਆਨੇਮੇ)

ਕਾਦੀਗਡਾ—ਲਾਪਨੀ.

ਧਰਸੇ ਗਏ ਮੋਰੀ ਪੀਆਰੀ—ਤਰ੍ਹੇ.

ਯੁਸਰ—ਗਰਦੀਸ਼ਮੇ ਹੁਏ ਯਪਤਕਾ ਤਾਰਾ,

ਧਰ ਹੁਏ ਯੀਨਾਨ ਹਮਾਰਾ—ਗਰਦੀਸ਼ਮੇ.

ਸ਼ੇਅਰ.

ਹਮਾਰੇ ਸੋਲਸੀਲਮੇ ਧੇਹੁ ਅਖੀ ਆਨੀ ਅਧਾਵਤ ਹੁਏ,
 ਹੋਰੇ ਯਮਸ਼ੀਦਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਯਾ ਯੁਏ ਯੁਏ ਯਮਾਜਾਤ ਹੁਏ,
 ਅਡਾ ਯੋਹਾਡ ਯੁਏ ਯਮਸ਼ੀਦਪਰ ਲਾ ਯਾਲਾ ਆਕੁਤ ਹੁਏ,
 ਏ ਸਲਮੇ ਤੁਰੇ ਧਰਿਯਮੇ ਅਧਾਵਤ ਮੇ ਨੇਹਾਯਾਤ ਹੁਏ.
 ਗਯਾ ਪਹਿਲੇ ਸੀਯਾਵਸ਼ ਮਾਰਾ—ਧਰ ਹੁਏ
 ਧੇਕ ਆਕੁਤ ਯੁਏ ਯੋਰ ਧੇਕ ਆਕੁਤ ਯੋਰੇਤੋਂਕੀ ਹੁਏ,
 ਅਲੇ ਆਨੀ ਹੁਏ ਫੁਨੀਆਮੇ ਵਲੀ ਯੇ ਯੀਸਮੇਤੋਂਕੀ ਹੁਏ,
 ਮਨੇ ਅਹਿਰਾ ਹੁਏ ਪਧੇਦਾ ਅਧਾਵਤ ਦੋਸਤੋਂਕੀ ਹੁਏ,
 ਹੁਏ ਦੋਨੋਕਾ ਧੋਹੁ ਕਾਤੀਲ ਧੇ ਦੋਲਾਤ ਮਹਿਨੇਤੋਂਕੀ ਹੁਏ,
 ਤੁਰੇ ਧਰਿਯਮੇ ਹਾਰਾ—ਧਰ ਹੁਏ.
 ਸੁਨੇ ਨੀਸ਼ੀਰਵਾਂ ਆਦੀਲ ਹਮਾਰਾ ਯੁਏ ਵਾਲਾ ਹੁਏ,
 ਪਧਰੇ ਹੁਰਸੁਯ ਮੇਰਾ ਅਧਲੇ ਸ਼ਾਅਮਤਮੇ ਨੀਗਲਾ ਹੁਏ,
 ਸੀਤਾਰਾ ਯੁਸਰਵੇ ਪਰਵੇਤਕਾ ਯੁਏ ਅਮਤਸੇ ਕਾਲਾ ਹੁਏ,
 ਹੁਏ “ ਯੀਦੇ ” ਦੀਲ ਦੋਪਾਰਾ—ਧਰ ਹੁਏ.

કલ્યાન—ગજલ.

કયેસ લયેલીકો કરૈ શીર્ષીકો કુરહાદ પસન્દ—તર્જ.

ખુસરૂ—આજ હયે ખુસરવે પરવેઝકા અખતર ઊલટા;

ક્યું ન અંતરે હો હયે ગુમખદે અખતર ઊલટા આજ.

તખ્તો અકસર ગયે ઝંજીર મીલી કયેદ હુવા;

ખાત સીંધી હયે કે હયે અપના મુકદ્દર ઊલટા—આજ.

યા વો શરવૈયા મેરા લખ્તે જીગર તુરૈ નઝર;

ખખ્તે બદસે ઝો હુવા મેરા સીતમગર ઊલટા—આજ.

ગયે “ઝરીફ” દોસરા નેકીકા બદલા હયે બદી;

મંસ ઝમાનેમે બશર ચલતે હયે અકસર ઊલટા—આજ.

—0—

બાબ ત્રીસરા—પરદા પાંચવા.

જંગલ.

(કુરહાદકા જંગલમે આકે દર્શકે શીર્ષીમે ગાના.)

પહાડી ઝીંઝોરી—બન્નરા.

હુઈ સુખદો નીકલ ગયા તારા ——— તર્જ.

કુરહાદ—દર્શકે શીર્ષીમે કઝારા કુરહાદ બના બન્નરા—ટેક.

હયે દર્શકમે માહવ ખુદાઈ અન્વારૈ ખુદાકો પાઈજી;

દીદાર નઝર બ નઝારા ———— કુરહાદ.

ફૂન દર્શકે મજાઝી અબ્બલ મીનબાદ હકીકી મુદખલજી;

બખ્શીન્દ શાદો ગદારા ———— કુરહાદ.

ગુફતારૈ “ઝરીફ” હયે દેખો તેશમે દર્શકસે લોગોજી;

હો દેખો ફૂના બકારા ———— કુરહાદ.

(પડદેકા ઉઠના પહાડોકા નઝર આના કુરહાદકા

પહાડ તોડતે તોડતે ગાના.)

મરસીયા—ઈશ્ક ક્યા બદ બલા હયે ખુદાયા—તર્જ.
 ફરહાદ—દેખો ક્યા નામે શીરી હયે શીરી—હાએ.
 હો ઝખાં કામ શીરી હયે શીરી—હાએ.
 લુંગા ઇન્આમ શીરી હયે શીરી—હાએ.
 નહી આગમ શીરી હયે શીરી—હાએ.
 બેશ્કે ઈશ્ક હયે ફરહાદ પેશા,
 તોડું ગરદું બે યક ઝબે તેશા,
 હાયે શીરી વાયે શીરી,
 “ઝરીફ” સુખેશ શામ શીરી સિતા હયે દીલનામ શીરી,
 હાયે શીરી વાયે શીરી હાયે—ફેલા.

બાબ તીસરા—પરદા છઠ્ઠા.

મહેલે શીરી.

(આના શરયેયાકા, આના શીરી હઝરતે ઈશ્કકી તારીકા)

ભયેરવી—મુસ્તેઝાદ.

દીલકે દેનેસે કીસીય મુઠેહ ઇન્કાર નહી—તર્જ.
 શીરી—ઈશ્ક ક્યા સીઝ હયે મુજકે ન બતાયા કીસને,
 બજુઝ આફતો બલા;
 આકમે મેરી જવાનીકો મીલાયા કીસને,
 હયે તસીબોસે ગીલા;
 બે બતા હો ગઈ રસ્તા હો જહાંમે અફસોસ,
 યેક હમરત હયે મુઠેહ;
 આતશ્કે ઈશ્ક મેરે દીલમે લગાયા કીસને,
 અયે “ઝરીફ” હો સગા.

(શરવૈયા શીરી પર આથક હો ગાના.)

મજકુર તર્જ.

શરવૈયા—દીલમે અયે શીરી તેરા ઈશિક સદા રખતા હું,
સુન અયે બ્રાલીમ બ ખુદા;
આતશે શોકકો પથરસા છુપા રખતા હું,
દીલો જાંસે હું શીરા;

ગજલ—મરે યારો જો દે સખા તુ બતા—તર્જ.

શીરી—હયે ફરહાદ ખુસરુકા તુ અયે શાહા,
મેરે પર ભલા બદ નઝર કયું રખા;
અયે શરવૈયા ગર હયેગી શર્મે હયા,
મુજેહ અપની માદર સમજ પરમલા—હયે.
દીખાતા હયે નયેરંગ અર્ખે બરી,
કે સદ મરહુમા સદ હઝાર આફરી;
“ઝરીફે” દીલઅફગાર અનહોહગી,
ઉઠાતે રહું યેહ સીતમ તા કુ જા—હયે.

મજકુર તર્જ.

શરવૈયા—કહા માનલે મેરા શીરી દહાં,
કે ખુસરુતો હયેગા બકઅદે ગીરાં,
સમજ લેકે ફરહાદભી મર ગયા,
તેરે વરલકા મુજકુ શરખત પીલા—કહા.

ભયેરવી—ફુમરી.

કરવતીઆં લેનેદે—તર્જ.

શીરી—ચલ ચલ સરક જાનેદે મુજેહ ઓ બ્રાલીમ ચલ ચલ
સરક જાનેદે મુજેહ;

તેરી શકલ યે બદ ન દીખા તુ મુજેહ—અલ અલ.
 સુરતે ધનસાં અસલતે હવેવાં;
 કામ તેરા હવે અબલમસે—અલ અલ.

પરજ કાલીંગડા—હુમરી.

મુઘ લાગ સહી તોરી આક પહર—તર્જ.
 શરવૈયા—ના છોડું તુજેહ અયે શીરી યહાં;
 તેરા તનસે જુદા કરું સર ઈસઆં—ના છોડું.
 રાજ હો મરે ગલેસે લીપટજ;
 વરના મરેગી અયે નાદાં—ના છોડું.
 (યક સહેલીકા આનાં, ખીમારીએ મરીઅમકા
 ખખર દેના શરવૈયાકો.)

ગવલ—કહયાન.

હવે શખકા કાફેલા બાદે સખાને લુટ લીયા—તર્જ.
 સહેલી—યે જુદમ કરતે હો તુમકો ખુદાકા ડરભી હવે ?
 તુમારી માદરે મરીયમકી કુચ ખખરભી હવે—યે જુદમ.
 બકી હવે આજ સીવા હદસે હરકો ખીમારી;
 ફરીએ મર્ગ હવે વો તુમકો કુચ અસરભી હવે—યે જુદમ.
 હો ચલકે દેખલો માદરકા આખરી દીદાર;
 તુમેભી મરના હવે ઐર કામ્રભી હશરભી હવે—યે જુદમ.
 (ખકા હોકે જના શરવૈયા ગાના શીરી ગમે કુરહાદો ખુસરમે)

ભયેરવી—મુસ્તેઆદ.

દીલકે દેનેસે કીસીરા મુજેહ ઈન્કાર નહી—તર્જ.
 શીરી—જન શીરીકે હવે તાલેખો શયેદા કીતને,
 હવે ખેજાં કીતને;

યેક ખીમાર હું આ આંકે મસીદા કીતને,
 હુવે દરમા કીતને;
 જીન્દગી હો ગઈ દુશ્વાર “ઝરીફે” નાલાં,
 હાયે અફસોસ મેરી;
 ક્યા કરે સદમિ હુંયે યેક જાનપે બરપા કીતને,
 દીલે હયેરાં કીતને.

—oo—

બાબ તીસરા—પરદા સાતવાં.

જંગલ.

(કુરહાદ પહાડ ફોડે ઉમ્મીદે મુલાકાતે શીરીમિ ગાતા.)

લાવની—ગોરે હાતોમે મેદી રચ ગઈ—તર્જ.

કુરહાદ—મેરા કામ હુવા હયે પુરા યે મહેનત મેરી બન ગઈ,
 શીરી મીલ ગઈ મેરે દીલમે ખુશી હયે છા ગઈ—મેરા.

શેઅર.

શેરે બાકી નો પથર તોડ હુંગા કલકી મન્ઝીલમે,
 મંએ જીતા શર્ત શરવૈયા કહુંગા જાકે મહશીલમે,
 મીલગી મુઝકુ શીરી બસ મેહી હયે આરઝુ દીલમે,
 “ઝરીફે” આ સાંત વસે યાર હયે આ ગોડે મુશકીલમે—
 મેરા.

—:૦:—

આખ તીસરા—પરદા આઠવાં.

મકાને મરીયમ.

(આતા શરૈયા હાલતે નઝામે દેખતા

અપની માદર મરીયમકુ.)

હુલા ખરહુસ—લાવની.

ગુલ ચનનમે ખીલુ છુપા ખડા ઝેરી હયે—તર્જ.

શરૈયા—અયે માદર મેરી હએકુ હુવી આઝારી,
મેરી ચએત ખુશીમે આઈ તુને ખીમારી—અયે,
બન આઈ મેરી તદખીર રાબી અયે માદર,
હયે શીરીકા કરહાદ આશકે મુઝતર,
ખુસરૂ શીરી હયે કયેદે બલામે અખતર,
કરહાદ હયે ઝીન્દા મારંગા હરકુ આખર,
અબ અયેશમે યુઝદેગી દીન રાત હમારી—અયે.

—10.—

આખ તોસરા—પરદા નવવાં.

કયેદખાના.

(ખુસરૂકા કયેદખાનેમે ગીલા કરતા અપની કીરમતકા.)

મરસીયા—ગમકા ખખર લગા દીલપે કારી—તર્જ.

ખુસરૂ—હકૂત કીશવરપે થી મેરી શાહી,
હએકુ ક્યા હો ગયા હયે ઈલાહી,
હયે કંહા તખ્તો તાગે રીપાહી,
હએકુ ક્યા હો ગયા હયે ઈલાહી.
અબ કંહા સએરે ગુલશનમે જાતા,

ਘੜੇ ਉਰੇ ਮੀਲਾ ਕਯੋਦਘਾਨਾ;
 ਪਯੋਰੇ ਮੇਰੀਆ ਹਥੇ ਗਵਾਹੀ,
 ਹਯੋਦ ਕਯਾ ਹੋ ਗਯਾ ਹਥੇ ਖਲਾਹੀ,
 ਪੇਹ ਘਲਾ ਧੇ ਮੁਸੀਬਤ ਘੁਧਾਯਾ,
 ਮੇਰਾ ਕੁਰਹਾਦ ਮੁਯੋਦੁ ਦੀਘਾਯਾ;
 ਅਯੋ "ਸ਼ੀਰੀ" ਅਯੋ ਹਥੇ ਧੇਰੀ ਟਪਾਹੀ,
 ਹਯੋਦ ਕਯਾ ਹੋ ਗਯਾ ਹਥੇ ਖਲਾਹੀ.

—:0:—

ਘਾਘ ਤੀਸਰਾ—ਪਰਦਾ ਦਸਵਾਂ.

ਮਛੇਲੇ ਸ਼ੀਰੀ.

(ਗਾਨਾ ਸ਼ੀਰੀਕਾ ਯੁਧਾਧਿਯੋ ਯੁਸੁਤਸੇ.)

ਮਰਸੀਆ—ਪੇਹਤੋ ਮਯੋਨੁਖੀ ਹੋਗਾ ਦੀਵਾਨਾ—ਤਰ੍ਹੇ.

ਸ਼ੀਰੀ—ਹਾਥੇ ਯੁਸੁਤਸੇ ਹਥੇ ਦਰ ਕਯੋਦਘਾਨਾ,
 ਯੋਰ ਹਥੇ ਕੋਹਕਨ ਧੇਰੀ ਦੀਵਾਨਾ;
 ਧਾਰੇ ਸ਼ਰਧੇਯਾ ਹਥੇ ਜਲੇਲਾਨਾ,
 ਕੰਢਾ ਸ਼ੀਰੀਕਾ ਸ਼ੀਰ ਹੋ ਠੀਕਾਨਾ.

(ਸਫੇਲੀਯਾਕਾ ਘਾਨਾ ਤਸਵਲੀ ਦੇਨਾ ਸ਼ੀਰੀਕੁ.)

ਘਯੋਰਵੀ—ਮੁਸੁਤਸਾਦ.

ਕਯਾ ਯੁਧਮ ਪਤਾ ਹਾਧਰੇ ਹਮ ਧੋਨੇਕੇ ਉਪਰ—ਤਰ੍ਹੇ.

ਸਫੇਲੀ—ਹਥੇ ਹਾਥ ਲੀਘਾਯਾ ਧੇਰੀ ਕੀਸਮਤਸੇ ਯੁਧਾਨੇ,
 ਅਧੁਸੋਸ ਅਯੋ ਸ਼ੀਰੀ;
 ਘਾ ਘਾਥੇ ਨੁ ਗਮ ਹਮਕੁ ਲਗੀ ਸਾਧ ਝਲਾਨੇ,
 ਅਧੁਸੋਸ ਅਯੋ ਸ਼ੀਰੀ;

રૂપસાર હંચે ઝદ આહ પરેશાન હંચે ગેસુ,
 ક્યા હાલ કીયા તુ;
 ક્યું ખુને જીગર અપના લગી હમકો પીલાને,
 અકસોસ અયે શીરી;
 હયે કયેદે મુસીબતમે શહેનશાહ હમારા,
 મજલુમ ખીઆરા;
 ક્યું અર્મે સીતમગાર લગા હમકો સતાને,
 અકસોસ અયે શીરી.

આખ તીસરા—પરદા અગીઆરવાં.

રાસ્તા.

(જાના શાપુર શરવેયાકો ખખર દેને મર્ગે મરીયમકી.)

લાવની—લંગડી રંગત.

ખાવેશ હયે અખ દીલકો હમારે આજ—તર્જ.

શાપુર—માદરે શાહે શરવેયા ફનીઆસે ગાઈ હયે આજ ગુઝર,
 કહું મંએ ક્યું કર—હાલે પુર અલમ વોહ હયે
 દરબાર અંદર;
 શીરીકુ જાહે સુનાઈ ગર ચે ખખર હયે મર્ગે મરીયમકી,
 ખકા વોહ હોગી—સુનતેહી ખસ કે હીકાયત હયે ગમકી;
 ખખર જોહાના હો વોહ હોગા કહેના મંએને લાઝીમકી,
 “ઝરીફ” સચ હયે—છુપાના ખાત ખુરી હયે માતમકી;
 મુજકુ ક્યા જખતમે જાવે યા જાવે દરનારે સકર,
 કહું મંએ ક્યું કર—હાલે પુર અલમ વોહ હયે
 દરબાર અંદર.

આખ તીસરા—પરદા આરવાં.

દરખારે શરવૈયા.

(આના શાપુરકા ખખર દેના મર્ગે મરીયમકા.)

મરસીયા—મરે મઝહર હુસેનાસે લાગી લગન—તર્જ.

શાપુર—અર્ઝ હયે મરી સુનીએ અયે શહે ઝમન,
જમકે શીરીસે ખુસરકી લાગી લગન;
આહ ખીમાર મરીઅમથી પીરે ડોહન,
હાયે રન્જે મોહન વાયે રન્જે મોહન;
ખરતા તન ગુરસના હાયે તીશ્તા દહન,
હો ગઈ નઅશ દાસે સાકેત ચલન;
રહે પરવાઝકી છોડ ક્યોદે ખદન,
હાયે રન્જે મોહન વાયે રન્જે મોહન;
કરકે તૈયારી જલદીસે કીલે દકન,
અપની માદરકો હાલોસે દીલે કકન;
હયે “ઝરીફે” દીલ અફગારકા યે સુખન,
હાયે રન્જે મોહન વાયે રન્જે મોહન.

બ્રહ્મસ—મસનવી.

અરે કોન હયે તુ તેરા ક્યા હયે નામ—તર્જ.

શરવૈયા—મરી મરી માદર તો અછા હુવા;
યેહ મરજી ખુદાકી થી કીજીએ ક્યા—મરી.
કરો દકન જોકે અમીરો વઝીર;
યે તદખીર સુજી હયે વખતે આખીર—મરી.

(શરવૈયા શમશીર ખીઅકર કુરહાદકુ મારનેકી તદખીરમે ગાના.)

પીલુ—મસનવી.

કહું ક્યા ફલકકા સતાયા હું મ'એ—તર્જ.
 શરવૈયા—સુનો કરલે ફરહાદકા અબ સલાહ હયે;
 વે ખતલાકે પોહ મર ગઈ ખરમલા હયે—સુનો.
 મ'એ ફરહાદકું પહેલે જા મારતા હું;
 કે ખાદ ડરેકે ખુસરુકા કાદુ ગલા હયે—સુનો.

—૦૦—

બાબ ઐયા—પરદા પહેલા.

રાસ્તા.

(ફરહાદકા આંકે યાદે શીરીએ ગાના.)

કહયાન—ગજલ.

જાકે સદજાદા તશી ક'એસ હુવા મેરે ખાદ—તર્જ.
 ફરહાદ—જાકે શીરીકું અખર કોઈ સુનાદો મેરી;
 કામ પુરા હુવા શીરીકો ખતાદો મેરી—જાકે.
 રન્ને મહેનતકો મેરે દખલે શીરી આકર;
 ખાદ જો ખીગડી હુવી હયે વોહ ખનાદો મેરી—જાકે.

—૦—

બાબ ઐયા—પરદા દુસરા.

કબરસ્તાન.

(આના શરવૈયાકા ફરહાદ તલખ કરના શીરીકું શરવૈયાસે.)

કાલીંગડા—ગજલ.

ખુદાયા શુક્ર અયે પરવર મીલી લખેલી મેરી—તર્જ.
 ફરહાદ—યેહી હયે અર્જ અબ મેરી દીલા શીરી દીલા શીરી;
 કીયા સખ કામ મજદોરી દીલા શીરી દીલા શીરી—યેહી.

શરવૈયા—અરે સુન કાનંદર ફરહાદ ગઈ દુનીઆસે શીરીરે;
 મેરા કર આનોમા બરબાદ ગઈ દુનીઆસે શીરીરે—અરે
 ફરહાદ—કહો મય ગાહે શરવૈયા મરી કીસ તરહસે હયે હંપ;
 કસમ તુમ્હો ખુદાકી હયે દીલા શીરી દીલા શીરી—યેહી.
 શરવૈયા—ખુદાકી હયે કસમ મુજ્હો સહી ફરહાદ કહેતા હું;
 યેહી હયે કામ દેખ ઉસ્કી મરી શીરી મરી શીર્ષો—અરે.
 (ફરહાદ કામ્મે મરીયમકો કામ્મે શીરી જાનકર ગમ કરાવે.)

કાફી—ગરબી.

અએન નહીં મંએને પાઈ જરા જબસે ગયા મેરા લાલ—તર્જ.
 ફરહાદ—હુઆ સીતમ કયા હુવા મુજ ઉપર નહીમીલનેકી આસ
 છોડ ગઈ મુજ્હો તુ આજ મર દીલ નહી મેરે પાસ—
 હુઆ.
 જાન મેરી તેરે લાશપે અબ રહિંગા બે હીરાસ;
 હાયે “ઝરીફ” અબ હયે પારા જગર ઝોર હું
 બદ હવાસ—હુઆ.

આબ યૌથા—પરદા તીસરા.

રાસ્તા.

(આના શરવૈયા, જાહેર કરના અપના મકરો ફરેખ
 ઝોર કરના તદખીર કાલે ખુસફી.)

કાલીંગડા—હુમરી.

અલો સંગ હમારે તુ મજનુરે—તર્જ.
 શરવૈયા—સુનો સુનો શરવૈયા હયે નામ મેરા;
 અરે મકો ફરેખ હયે કામ મેરા—સુનો.

મકસે મ'એ કુરહાદકુ મારા;
 હોયેગા નેક આનનમ મેરા—સુનો.
 ખુસરૂભી ઝીન્દામે કુમા હયે;
 ગઝલકા હયેગા દામ મેરા—સુનો.
 મારંગા જબ ખુસરૂકો મ'એભી;
 પાયેગા દીલ આગમ મેરા—સુનો.
 “ઝરીફ” વરસે શીરી હોગા;
 વોહ જુત હો જાયેગા ગમ મેરા—સુનો.

—૦૦—

બાબ ઓથા—પરદા ઓથા.

મહેલે શીરી.

(શીરીકા ગમગીન બયેઠના, આના શરવૈયા
 બયાં કરના ઇશ્ક અપના શીરીસે.)

ઝીંઝોટી—ગજલ.

સરફો પટક રોયા ન કરે હમતો ક્યા કરે—તર્જ.

શરવૈયા—મરતા હું તેરે ઇશ્કમે અયે શીરી બરમલા;

બહેરે ખુદા વીસાલકા શરખત મુજેહ પીલા—મરતા.

શીરી—અયે બે તમીઝ શર્મ નહી તુજ્જો બેહયા;

ક્યું બાર બાર મુજ્જો સતાતા હયે પુર જફા—અયે.

શરવૈયા—મત કર ઘુમંડ ખુસરૂકા વો મર ગયા હયે આજ;

કુરહાદ સંગ તરાશભી જુતા નહી રહા—મરતા.

શીરી—બતલા મુજેહ તુ બહેરે ખુદા લાશે શાહોઝાદ

કીસ તરહસે વોહ શાહ મેરા જાં બહક હવા—અયે.

શરવૈયા—ખુસરૂ ગયાથા બહેરે તમાશા પહાડપર;
પથર બડાસા ખુસરૂવો ફરહાદ પર ગીગ—મરના.
(જાના શીર્ષી શરવૈયાકા તલાશે ફરહાદો ખુસરૂમે.)

—0—

બાબ ચૌથા—પરદા પાંચવા.
કયેદખાના.

(ગાના ખુસરૂકા વાદે શીર્ષીમે આના શરવૈયાકા
ખબરદેના મર્ગે ફરહાદો શીર્ષીકી)
મરસીયા—શે શે કહેતીથી સોગરાએ અન્દોહગી—તર્જ.
ખુસરૂ—ગમકી અફસોસ દીલપર હયે છાઈ ઘટા,
આહ નાલેમે મેરે અસરહી નહી,
મેરી સુખહ જુદાઈકો શામ નહી.
મેરે શામે અલમકી સહરહી નહી—ગમકી.
ગમકે હાંતોસે અબ છુટ જાઈ કંદા,
હાયે વોહ તપ્ત ઓર તાજ પાઈ કંદા,
અયે “ઝરીફ” અપના મરકત ખનાઈ કંદા,
કયેદખાને સીવા ઓગ ઘરહી નહી—ગમકી.
(આના શરવૈયાકા.)

છલા—હુમરી,

ભટકા હું મંએ બાગ ખરસ તક શહેર બહોત—તર્જ.
શરવૈયા—બેડે હો ક્યા બાગા સુનો ફરહાદો શીર્ષી સીનારેરે—બેડે
કોહપે દોનો લાશં પડે હંયે દેખીએ ચલકે આંખોસે;
હમકો કર બદનામ જહાંમે દોનો ગયે હંયે મારેરે—બેડે.
રવાના હો તુમ કોહકે જાનીબ મંએભી વંદાપર આતાહું
દફન કરે ઉન દોનોકું છુસ જાપે મરે વો ખીચારેરે—બેડે.

બાબ ચૌથા—પરદા છઠ્ઠા.

મહેલે શીર્ષી.

(આના શરવૈયાકા શીર્ષીકો ન દેખકે ગભરાના આદ
આના શીર્ષીકા ગાના શરવૈયાકા.)

ઝીંઝોટી—કુમરી.

માગી રાખાને ખન્સી સુરાઈ—તર્જ.

શરવૈયા—નામ શરવૈયા હયે મેરા શીર્ષી;
મુજ્જો ખાસા દે યેક તેરા શીર્ષી—નામ,
કંહા ગઈયા ખાલી તુ નહિલસે;
જન ખે જાં મંચે હો ગયાં શીર્ષી—નામ.
હોગા જામ તક નહી વરજ તેરા;
છોડું પીઝા નહી તેરા શીર્ષી—નામ.
(જનના શરવૈયાકા.)

—૦—

બાબ ચૌથા—પરદા સાતવાં.

રાસ્તા.

(આના શરવૈયાકા તલખ કરના જલ્લાદકુ ખરાયે કલે ખુસર.)

અખીયાત.

શરવૈયા—અરે હાઝર હયે કોઈ યહાં જલ્લાદ,
હુકમ હયે મેરા કીજીએ ખિદાદ;
કપરસતાંમે જાતા હયે ખુસર,
પોંચ જલદીસે ઉરકે પીછે તુ;

યેક તલવારકા લગાકે વાર,
સર મેરે બાપકા લે તનસે ઊતાર;
તુ અગર કરકે આયેગા યેહ કામ,
દુંગા લાલો ગોહર તુલેહ ઈઆમ.

બાબ ઓથા—પરદા આઠવાં.

કબરસ્તાન.

(ખુસરુકા કબ્રે મરીયમકુ કબ્રે શીર્ષી સમજકે ગમ કરના)
મરસીયા—હાયે અફસોસ બન્નરા જોગન તેરા—તર્ક.

ખુસરુ—ઈશ્કકા દેખો અન્નમ હયે પુર જફા,
અયે ખુદાયા——વા દરેગાહ,
ઈશ્ક ખાના ખરાખી કરે હયે બન્ન,
યાકે હો શાહા યા હો કુકરા,
કોન આશક સલામત રહા હયે,
ઈશ્કમે કહેરો આફત ખલા હયે,
અયે “ઝગીફો” હયે માશુક ફુલ ખેવફા,
હુદમ ઈનકા હયેગા શેવા——ઈશ્કકા.

શેઅર.

વીદાઅત મીકુતમ અઝજાં વીદાઅે આખરી અઝદીલ,
ઝે કુયત મી રવમ વઝ કીરસા દારમ કીરસાએ મુશકીલ,
નયારમ તાકતે દુરી ન દારમ તાખે મહજુરી,
અજબ દર દસ્ત ખે દર્મા અજબ કાદેસ્ત ખેલાસીલ,
ખુવદ હાસીલ મુરાદે મન અગર ખીનમ જમાલે દોરત,
અસાં અયે ઝમ હજુરી બખુ આવીશ્તા ખેરે ગીલ.

રૂપાર્થ.

મહોબ્બત આલિએ ધનમાં ન છોડે,
કબુ મહબ્બતકા દામાં ન છોડે,
નશાતે આશકે આદેક ચેહી હયે,
કે સર્વે પરસરે પયેમાં ન છોડે.

નઉહુ—દર્દ મન્દોકી મુનીએ ઝરાયે સદા—તર્જ.

પુસર—દર્દે દીલસે સુનાઉ મંએ કીમતે સદા હાયે કીસકો સદા;
થા હકત કીશવરકા મંએ ખાદશાહ—દર્દે.
અબ કંહા હયે—દીલ તપાં હંયે—લા ખયાં હયે,
તદબ્બ જાં ક્યું ન શીરીપે કીને શીદા—થા હકત.
હાયે હાયે અયે શીરી મંએ કએદ હુવા આજ કએદ હુવા
તેરે લીયે સરપે આફત ઉદા,
તખ્તો અફસર—છોડ દે કર—કએદ અંદર,
અપના મરકન કીયા હોકે તુજએ જુદા—થા હકત.
હાયે હાયે અયે શીરી મંએ તેરે લીયે હાયે તેરે લીયે;
કએદે મુસીબતકે અબ્બા મઝેહ,
જન મેગ—દુંગા ઇસ જા—અયે ખુદાયા,
અયે “ઝરીફે” હઝી મદકે પુસર હુવા—થા હકત.
(ખેહોશ હોના ખુસર આના જલ્લાદકા તેગ ખીચે હુવે.)

અખીયાત.

જલ્લાદ—હયે અંગેઝખાં નામ જ લાદ હું,
મંએ ઝાલીમ હું ખાનીએ ખેદાદ હું;
કરં તાખેદારી બદીલ શાહાકી,
બદી ક્યા હયે સમજા ન નેકી કબી;

મગર હુકમ શરબૈયા લાગિ બન્ય,
 યે અન્જરસે ખુમરકા કાઢુ ગલા.
 (ખુમરકુ કતલ કરકે જાતા જલ્લાદકા, આના
 શીરીકા લાશ ખુમરકા પર ગમ કરના.)

મરસીયા,

ક્યા કહું હાયે રન્જે ખાહત હયે હાયે મજનુ—તર્જ.
 શીરી—દેખો ક્યા દિતલાખે જહાં હયે—હાયે કીસ્મત,
 કહો ફરહાદ ખુમર કંહા હયે—હાયે કીસ્મત,
 લાશ દોનો પડે ખું ફેશાં હયે,
 કુચ નહી મીલના મુજકુ નશાં હયે,
 હાયે કીસ્મત—વાયે આફત.
 કીસ્સે પુછું કંહા હુંડ હાયે—હાયે કીસ્મત,
 કોઈ અહવાલ ઉંકા સુનાયે—હાયે કીસ્મત,
 આકમે અયે “ જરીફ ” નેહા હયે,
 મેરી કુરબાન દોનો પે જાં હયે,
 હાયે કીસ્મત—વાયે આફત.

ભયેરવી—મુસ્તેઝાદ.

ક્યા જુલમ પડા હાયરે હમ દોનોકે ઉપર—તર્જ.
 શીરી—ક્યા દીલપે મેરે ગમકી ઘટા છાઈ ખુદાયા,
 હયે હયે મેરી કીસ્મત;
 ક્યા જુલ્મો સીતમ રન્જે મેહતકા હયે સમાયા,
 હયે હયે મેરી કીસ્મત;
 ક્યું દે ગયે તુમ દીલપે મેરે દાગે જુદાઈ,
 બરન્જે મુસીબત;

ક્યા અર્પે સીતમગારને નયે રંગ દીખ્યાયા
હયે હયે મેરે કીરમત.

મેરે મત્રહર હુસેનાસે લાગી લગન—તર્જ.

શીર્ષી—મા ઈલાહી હુવા મુજપે ક્યા રન્જે ગમ,
પહેલે કૃદ્ધાદ અપની દીયા જાં બહમ,
બાદ ખુસરૂ શહનશાહ બદલે અતમ,
હાયે હાયે સીતમ—વાયે વાયે સીતમ.
ક્યા કહું વાદીએ દશ પુર ખાર હયે,
રંગ હયે ઝંદ ઔર નીલે રૂખાર હયે,
હકત કીશવરકે સુલતાંકી થી મંએ સનમ,
હાયે હાયે સીતમ—વાયે વાયે સીતમ.
છોડ તન્હા મુઠેહ રન્જે આકાતમે,
ગયે ક્યાં તુમ ન રખે મુઠેહ સાતમે,
ગમસે મર જાણી મંએ ખુદાકી કસમ,
હાયે હાયે સીતમ—વાયે વાયે સીતમ.
હાયે અકસોસ અબ કુમ સહાગ નહી,
અયે “ઝરીફ” અયેસા જુના ગવારા નહી,
લાશે કૃદ્ધાદો ખુરશી નીકલે યે દમ,
હાયે હાયે સીતમ—વાયે વાયે સીતમ.
(મરજનના શીર્ષીકા અન્જર મારકે શીકમમે
લાશે કૃદ્ધાદો ખુરશીપર.)

તમામ સુદ,

મેહેતા જમનાદાસ ભગવાનદાસની કંપનીએ પ્રગટ કરેલાં પુસ્તકો.

શાળોપયોગી પુસ્તકો.

	૩. આ. પે.
સેન્ડર્ડ મર્ટનના મિનિંગ (૧૫૦ પાનાના)....	૦—૧૨—૦
ગ્રેયસ રફ્લસ પ્રાઈમરના મિનિંગ... ..	૦—૪—૦
ગ્રેયસ રીડર નંબર ૧ લાના મિનિંગ.....	૦—૬—૦
ગ્રેયસ રીડર નંબર ૨ બીજાના મિનિંગ... ..	૦—૮—૦
ગ્રેયસ રીડર નંબર ૩ ત્રીજાના મિનિંગ.....	૦—૧૦—૦
ગ્રેયસ રીડર નંબર ૪ ચોથાના મિનિંગ.....	૦—૮—૦
હાર્ડ ફ્રન્ટ પ્રાઈમરના મિનિંગ (આઠા).....	૦—૪—૦
હાર્ડ ફ્રન્ટ અંગ્રેજી બીજી ગ્રેડના મિનિંગ.	૦—૬—૦
કુચ્છી આમાદન નામાનો અંબ ગુન તરજુમી.	૦—૨—૦
શાળોપયોગી કોષ્ટકો.....	૦—૧—૦

નાટકના પુસ્તકો.

ગુજરાતી નાટક ગાયન સંગ્રહ કે જેની અંદર ૬૦૦ કરતાં પણ વધારે ગાયનો છે...	૦—૧૨—૦
ચંદ્રસેન ને ચંદ્રપ્રભા નાટક.....	૦—૮—૦
કેલ સેલાણી અને વિક્રમ ચરીત્ર નાટક	૦—૬—૦
તમાશાએ નતિજાએ અરગત.....	૦—૬—૦
ચંદ્ર ચંદ્રોદયા નાટક.....	૦—૬—૦
માલીની નાટક.....	૦—૬—૦
અન્નમ સુખાવત (હર્ષ નાટ્યશાસ્ત્રે પ્રોત્સાહન)...	૦—૫—૦
ચંદન ગદ્યાગમી નાટક (ત્રીજી આવૃત્તિ)...	૦—૬—૦
તમાશાએ ચંદની.....	૦—૪—૦
લોકાયે દીનકોથા (હર્ષ નાટ્યશાસ્ત્રે અગ્રા)...	૦—૩—૦
સોગતે અસર અથવા મોહન દુઃખદર્શક.....	૦—૩—૦
નંદશે મુલેમાનીનો કિરુ એન.....	૦—૦—૦
ગુલશને બાહાર આક્રા (હર્ષ નાટ્યશાસ્ત્રે અગ્રા)	
મહાભારતે હંરક (હર્ષ નાટ્યશાસ્ત્રે અગ્રા)	

દરેક નવ આહાર (હિંદુ ચંદ્રાવદન મોક્ષીયાર)...	૦— ૨—૦
ધ્રુવ આખ્યાનના એકમાં ગવાતાં ગાયનો...	૦— ૧—૬
રસીકાનો અતિ રમુજી કારસ...	૦— ૧—૦
નવા હરિશ્ચંદ્ર તારામતિના નામ ગવાતાં ગાયનો...	૦— ૧—૦
નવા નળદમયંતી નાટકમાં ગવાતાં ગાયનો...	૦— ૬—૬
તોહફાએ દીક્ષ પત્રીર ગાયન (નામ તમ અનન્તગ)...	૦— ૦—૬
વિધવા દુઃખદર્શક (વાદાનો વરષોડો)	૦— ૪—૦
સવાઈ કમનો રમુજી કારસ...	૦— ૧—૬
ચાલાક ચક્રવર્તી તથા ચુરુજીવી ચડબડનો કારસ	૦— ૧—૩

ઉરદુ હરકમાં જાણેલાં પુસ્તકો.

તોહફાએ દીક્ષ પત્રીર (અનન્તગ.)	૦— ૧—૦
પ્રવચનો આહાર આક્રમ (હિંદુ નામ ધંદર સેવા)	૦— ૨—૬

વારતાઓના પુસ્તકો.

પ્રગ્ધા ભોતેરી.....	૩—૦—૦
ગીરધર કૃત ગમાયણ.....	૨— ૮—૦
જનમંધર આખ્યાન.....	૧— ૮—૦
મોટા ઓઆહણ.....	૧— ૮—૦
મૃદાલસા આખ્યાન.....	૦— ૮—૦
શ્રી વીલાસ ગરખાવળી.....	૦— ૮—૦
પ્રેમાનંદ કૃત રમુચમ.....	૦— ૫—૦
પ્રેમાનંદ કૃત ચંદ્રહાસા.....	૦— ૫—૦
વિદ્યા વિજ્ઞાસળી વારતા.....	૦— ૬—૦
દત્તપત્ર અને ધનપાળવી વાર્તા.....	૦— ૨—૦
સજ્જનતા મળવવાના સાધન.....	૦— ૨—૦
પાર્વતિ લક્ષ્મીજીનો સંવાદ.....	૦— ૧—૦

એ સૌવાચે દરેક જનતની વારતાઓની તથા નાટકોની તથા અંગ્રેજી ચોપડીઓ મળશે, જરૂરયાન થ સેનારને કમી થતા પ્રાચીન સાહિત્ય આપવામાં આવશે. નોટપેડ કાગળ લાંબામાં આવશે નહીં.

જી. બી. એડિટા એન્ડ કંપની.

મુંબઈ—જમનાદાસ બાગવાનદાસ.

